

Poština plačana v gotovini.

CVETJE

z vrtov sv. Frančiška

V zarji novih maš

Letnik LVII – Julij 1940 – Številka 7.

Vsebinska 7. št.: Letošnjim novomašnikom 193. — Letošnji novomašniki frančiškanske provincije 194. — Kapucinski novomašniki 195. — Božji dnevi 195. — Krščanska družina 198. — Lepe duše, porok nesmrtnosti 200. — Brodnik Jona 202. — Sestanek redovnih voditeljev III. reda na Brezjah 203. — Tretji red in naš nov Marijin rod 203. — Kulturno-zgodovinski pomen sv. Frančiška 206. — Sv. Frančišek Solan 209. — Vizitator naše provincije 210. — P. Emilijan Dovgan — zlatomašnik 211. — Kako se gibljejo tretjeredne skupščine 212. — S. Marija Celina od Darovanja 213. — Frančiškova mladina: Z molitvijo in žrtvami se pridobivajo duše 216. — Prospekt Serafinskega kolegija v Ljubljani 217. — Misijonska poročila FMM s kitajskega 218. — Razgled po svetu 220. — Pax et bonum 222. — In naj molijo za mrtve 224. —

Celoletna naročnina »Cvetja« za leto 1940

Za Jugoslavijo 15 din; za Italijo 10 lir; Za Nemčijo 1.50 m.; za Ameriko 1 dol.; za druge države protivrednost 24 din. — Posamezna številka 2 din. — Izhaja mesečno. Z dovoljenjem cerkvenih in redovnih oblasti izdaja Franč. prov. sv. Križa. — Zastopnik p. Teodor Tavčar, O. F. M. prov. prokurator. — Urednik p. Odilo Hajnšek, O. F. M. Uredništvo in Upravništvo »Cvetja« Ljubljana, Frančiškanski samostan. Številka ček. računa za Jugoslavijo: 11.495.

Natisnila frančiškanska tiskarna, Rocno, p. št. Vid nad Ljubljano (P. B. Markelj).

Rimsko serafinski koledar za leto 1940

J u l i j

1 P		Predragocena Kri Jezusova.	17 S	Cm.	S. Aleš sp.
2 T	VO.	Obiskanje Marije Device			(Molitve za naše rajne)
3 S	Cm.	S. Leon II. pap.	18 Č		S. Kamil sp., Simforoza
4 Č	Čm.	B. Rajmund Lul. muč.	19 P		S. Vincencij Pavelski sp.
5 P		Ss. Ciril in Metod škofa	20 S		S. Hieronim Emiljan sp.
6 S		Osmina sv. Petra in Pavla	21 N	PO.	10. pobinkoštna nedelja
7 N		8. pobinkoštna nedelja			B. Angelina vd., Osm. S. B.
8 P	PO.	S. Elizabeta Port. vd.	22 P		S. Marija-Magdalena spok.
9 T	PO.	S. Nikolaj in tov. gork. m.	23 T	PO.	S. Lavrencij sp., Apolinar.
10 S		B. Emanuel in tov. muč.	24 S		B. Kunigunda d., Kristina
11 Č	PO.	S. Veronika Jul., S. Pij I.	25 Č		S. Jakob ap.
12 P		S. Janez, (S. Mohor in F.)	26 P	PO.	S. Ana, mati M. D.
13 S	PO.	S. Frančišek Solan sp.	27 S	PO.	B. Marija-Magd. Martin. d.
14 N	PO.	9. pobinkoštna nedelja.	28 N		11. pobinkoštna nedelja
		S. Bonaventura šk. in c. uč.			S. Nazarij, Celz in Viktor
15 P		Praznik božjega groba	29 P	Čm.	S. Marta d., S. Feliks in t.
16 T		Karmelska M. B., Kanon.	30 T	Čm.	B. Simon, Peter, Arhangel
		sv. O. Frančiška	31 S		S. Ignacij Loj. sp.

Razlaga kratic: VO. = vesoljna odveza. PO. = popolni odpustek.
Čm. = črna maša, ki je dotični dan dovoljena.

Ljudska posojilnica v Ljubljani

r. z. z neom. z.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 6

(v lastni palači)

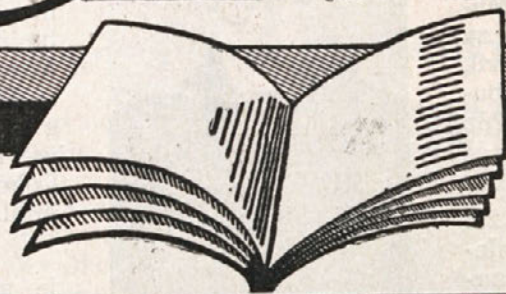
Obrestuje hranilne vloge najugodnejše

*

Novo in stare vloge, ki so v celoti

vsak čas razpoložljive, o b r e s t u j e p o 4%, proti odpovedi 5%

CVETJE

Letnik LVII
Ljubljana

1940-VII.
Julij

P. KRIZOSTOM:

Letošnjim novomašnikom

Zdaj, ko plahutamo
kot preplašeni golobje v mrak,
zdaj, ko išče zaklonišča vsak —
prosim te, Gospod le eno:

Zmedi naših mračnih dni,
veku najbolj temnemu
pokliči tolažnike in vodnike.
Daj jih narodu slovenskemu!

Naše novomašnike
z Duhom svojim vžgi,
da bodo zmagoslavno z verniki
skozi bitke vroče šli.

Da bodo jokajoče tolažili,
obupajoče dvigali
in nevedne prav učili.

Stori, da nam bodo nauka čistega
kruh izdatno rezali,

da nas bodo z božjo mano
dvigali pri mizi angelski.
Kadar polože z nedolžnimi rokama

Dar,

polože naj tudi naše grehe na oltar,
da jih bo izprala Jagnjetova kri.

Kot Mozes dvigajo naj roke
k tebi, naš Gospod v molitvi vroči,
da boš po njej sprejel otroke,
ki nad njimi se krvavi ogenj boči.

Zdaj, ko plahutamo
kot preplašeni golobje v mrak,
Zdaj objokan prosi vsak:

V zmedo naših temnih dni

z mladimi duhovniki

svetu luč miru prižgi!

Letošnji novomašniki naše frančiškanske provincije

Naša frančiškanska provincija ima letos zopet štiri novomašnike. Dva bosta posvečena v Ljubljani, dva pa v Mariboru. Bog nas je za letos obilno blagoslovil, ker tako zelo potrebujemo mladih moči. Tile so in taki so:

P. Otokar Dernovšček je rojen v Podbrdu 20. aprila 1913 in je že devet let v redu sv. Frančiška. Študira na univerzi v Ljubljani in bo

bo skupno s p. Otokarjem posvečen v mašnika. Prvo glorio bo zapel v svoji rojstni fari in novomašno pridigo bo imel nekdanji smledniški kaplan in novomašnikov katehet p. g. Andrej Šavli, župnik iz Trate nad Škofjo Loko. Slovesnost se bo vršila 14. julija.

P. Fortunat Zorman je zapisan v metliško krstno knjigo in sicer 2. dec. 1914. V red je sto-

posvečen 7. jul. v ljubljanski stolnici. Novo mašo bo pel v Črnomlju v nedeljo 14. julija. Njegov novomašni pripridigar bo njegov magister p. Karol Dijak O. F. M. definitor iz Ljubljane.

P. Beno Korbič je smledniški rojak in je zagledal luč sveta 28. avgusta 1914. Preobleden je bil v sina sv. Frančiška v njegovem prvem redu leta 1931. Študira ravno tako na ljubljanski univerzi in

pil 16. avg. 1932. Bogoslovje študira v Mariboru, kjer bo tudi posvečen v mašnika. Svojo novo mašo bo zapel 14. jul. pod mogočnim Triglavom in sicer v farni cerkvi na Dovjem, kjer zdaj živi njegova mati. Pridigal mu bo triglavski župnik in duhovni svetnik g. Franc Pečarič.

P. Urban

Slike:

Zgoraj: P. Otokar

Na levi: P. Beno

Na desni: P. Fortunat

P. Urban Grgurič je rodom iz Podbrda. Leta 1916. in sicer 10 nov. je prijel na svet. Skupno s p. Fortunatom je dobil redovno haljo in bo tudi z njim skupno posvečen v Mariboru od lavantinskega vladike. Njegovi starši so sedaj v Ljubljani in zato bo pel novo mašo v farni in samostanski cerkvi sv. Frančiška v šiški 14. julija. Slavnostno besedo bo spregovoril ob tej priliki šišenski župnik p. Modest dr. Novak.

Kapucinski novomašniki

Kapucinska provincija že dolgo časa ni doživela takega veselja, kot letos, ko ji je dobri Bog naklonil kar sedem novomašnikov. Vsi študirajo v domačem bogoslovju v škofji Lomski. Sv. mašniško posvečenje bodo prejeli v Ljubljani dne 7. julija od prevzv. g. dr. Gregorija Rožmana. Slede imena, dan in kraj novih maš:

P. Daniel Koren 21. julija v Mihovljanu. — P. Ignacij Cafuk 28. julija v Vidovcu. — P. Ambrozij Habek 4. avgusta v Biškupcu. — P. Vigilij Alt 28. julija v št. Vidu pri Ptujju. — P. Hadrijan Borak 4. avg. v Križovljanu. — P. Angelik Kos 14. julija v Goričanu. — P. Kerubin Salaj 28. julija v Kuzmi pri Gor. Radgoni.

Vsakemu novomašniku posebej želimo, kar je želel svetniški škof Slomšek v svoji novomašni pesmi:

Kjer boš v svoji službi hodil,
Bog ti svojo milost daj,
da boš srečno duše vodil
k Jezusu v nebeški raj!

P. TARZICIJ:

Božji dnevi

Daritev svete maše opravlja mašnik oblečen v posebna oblačila, ki se imenujejo liturgična oblačila. Prva tri stoletja v krščanski Cerkvi ni bilo posebnih mašnih oblačil, ki bi se kakorkoli ločila od navadne, svetne obleke. Verjetno pa je, da so že v oni prvi dobi krščanstva opravljali sveto daritev v boljši, praznični, ne pa v navadni, vsakdanji obleki.

Razlika v obliki mašnih oblačil in svetne obleke se je začela potem, ko je prenehalo krvavo tristoletno preganjanje krščanstva. Do tedaj je

Zgornja vrsta od leve na desno: P. Angelik, p. Vigilij, p. Kerubin, p. Hadrijan. Spodnja vrsta: P. Ambrož, p. Daniel, p. Ignacij.

bilo pri Grkih in Rimljanih značilno praznično oblačilo dolga tunika in krog in krog sešit plašč, ki so mu pravili penula. Takrat pa so to praznično obleko bolj in bolj opuščali, a sveta Cerkev jo je ohranila kot najbolj primerno in pristojno za sveto daritev. Tako je grška in rimska praznična obleka bila začetek mašnih oblačil.

Skraja so bila mašna oblačila večinoma samo bele barve. Pač zato, ker je bila grška in rimska praznična obleka navadno bela. Tudi v svetem pismu večkrat beremo o belem oblačilu: Jezusova obleka pri izpreminjanju na Taboru je bila bela kakor sneg in v belo je bil oblečen angel ob Jezusovem grobu. Kmalu pa je prišlo v navado, da so ob posebnih prilikah in godovih nosili mašniki oblačila te ali one določene barve. Papež Pij V. je za vso Cerkev latinskega obreda določil, da so barve mašnih oblačil: bela, rdeča, zelena, vijolična in črna.

Bela barva pomeni veselje in se rabi ob Gospodovih in Marijinih praznikih ter ob praznikih angelov in svetnikov. Rdeča barva izraža ljubezen in trpljenje ter služi ob Binkoštih, ob dnevih posvečenih spominu Kristusovega trpljenja in ob praznikih svetih mučencev. Zelena barva je znamenje upanja in se rabi one dni, ki niso dnevi pokore pa tudi ne dnevi posebnega veselja, to je ob nedeljah po sv. Treh kraljih do predpusta in ob nedeljah po Binkoštih do adventa. Vijolična barva je izraz ponižnosti in spokornosti ter je ukazana v adventu, v postu in ob kvatrnih dneh; tudi za prošnje in spokorne procesije. Črna barva, kot znak žalosti, se rabi na veliki petek in pri opravih za mrtve.

1. Osmo pobinkoštna nedelja: Prilika o krivičnem oskrbniku (Lk 16, 1—9). »Bil je bogatin, ki je imel oskrbnika, in tega so mu zatožili, da mu imetje zapravlja. Poklical ga je ter mu rekel: Kaj to slišim o tebi? Daj odgovor o svojem oskrbovanju, zakaj poslej ne boš mogel biti več oskrbnik.«

Oskrbniki smo vsi. Kar smo in kar imamo, ni naše, ampak božje. Pri vsem moramo upoštevati Jezusove besede: »Pridobite si prijateljev, da vas, ko obnemorete, sprejmejo v večna bivališča.«

Pravijo, da je mogočni in bogati makedonski kralj Aleksander hotel naj ga mrtvega položiti v krsto tako, da mu bodo roke visele prosto iz krste, češ, naj ljudje vidijo, da tudi Aleksander ni mogel vzeti ničesar s seboj. — Kalif Hešam, vladar Saracenov, je bil tako bogat, da so samo za prenos njegovih škrlatnih in svilenih oblačil potrebovali šest sto kamel. In zlata je imel nič koliko. Ko pa je legel na bolniško posteljo, so mu njegovi služabniki izropali vse, da ni ostalo niti toliko, da bi ga mrtvega dostojno oblekli.

Prijatelj moj, kaj je prav za prav koristilo bogastvo Aleksandru Velikemu in kaj kalifu Hešamu? Niti trohice nista nesla s seboj v večnost. Krsta in grob sta pač skupni delež vseh. Mislimo včasih na to, pa nam bo lažje skrbeti za dušo.

Pogan Evagrij se je dal krstiti. Poslušal je pridigo in slišal, da bo vsak za še tako majhen milodar prejel na drugem svetu stotero plačilo. Takoj po pridigi je nesel domala ves svoj denar škofu Sineziju za uboge in ga prosil, naj mu napiše dolžno pismo na stotero povračilo v onostranosti. Ne dolgo potem je zbolel. Umirajoč je naročil svojim otrokom, naj ga z omenjenim pismom v roki pokopljejo. Storili so, kakor jim je bil rekel. Nekaj dni po smrti se je Evagrij prikazal škofu Sineziju in ga prosil, naj gre h grobu in naj mu ono dolžno pismo vzame iz rok, ker je prejel še več, kakor stokratno plačilo.

Legenda je to, kajne; pa veliko pove in lepo nam pojasni Jezusove besede: »Pridobite si prijateljev s krivičnim mamonom, da vas, ko obnemorete, sprejmejo v večna bivališča.«

2. Deveta pobinkoštna nedelja: Jezus joka nad Jeruzalemom (Lk 19, 41—47). »In ko se je približal in je zagledal mesto, se je zjokal nad njim in rekel: O da bi spoznalo tudi ti na ta svoj dan, kaj ti je v mir! Tako pa je skrito pred tvojimi očmi.«

Vsakemu je odločen dan milosti, ko se božje dobrotno oko ustavi nad njim, kot se je ustavil Jezusov pogled nad Jeruzalemom in ko Bog vse glasneje zakliče človeku: »Otrok, daj mi svoje srce!« So, kateri spoznajo svoj dan in kaj jim je v mir, a mnogi zapro svoja srca, kot so ga zaprli nekdaž Jeruzalemčani in Jezus nad njimi joka.

Morda tudi nad nama, prijatelj? — Bog varuj!

Abelard je bil učen, pa tudi napuh mu ni bil neznan. Ker se pa Bog prevzetnim ustavlja, se je Abelard kaj kmalu znašel sredi mlakuže pregreh. Spoznanje dneva božjega obiskanja pa ga je rešilo. Sanjalo se mu je namreč, kako je ležal na bolniški postelji. Zdravnik je zmajal z glavo in rekel: ni več rešitve, in že je pristopil duhovnik priporočujoč dušo božjemu usmiljenju. Abelardova duša pa je bila vsa zbegana. Videl je pred seboj vso polnost grešnega življenja, videl pa tudi delež, ki ga za to čaka: pogubljenje.

Mrzel pot ga je oblil, še nekaj globokih, težkih vzdihov — in bil je mrtev. Vse seveda v sanjah. Lucifer sam je prišel po njegovo dušo. Branil se je, a iti je moral z duhom teme v strašen prepad. Vedno hitreje je moral hiteti, moč pekla ga je vlekla nase. Hudo mu je bilo do obupa. Kar ga objame nevidni ogenj, čuti ga, neznosna je opeklina teh plamenov. Krik trpljenja, krik gorja se mu izvije iz duše, a v odgovor je slišal krohot in posmeh peklenških duhov. Srečal je mnoge, videl prenekatero, ki se je o njih čudil, da so tam, saj so bili v življenju navidez dobri. Da, samo navidez. — Videl je fanta, ki ga je dobro poznal in bil o njem z mnogimi istih misli: najboljši med vsemi. Kako, da je tukaj? — Sramujoč se, je zamolčal pri spovedi greh in to mu je bilo v pogubljenje. — Še jih je videl, trpeče, obupajoče; še jih je slišal vzdihujoče in preklinjajoče svojo usodo na veke. — Duh ga ustavi, kjer je mesto za njega. A ni še gotovo, opazi. Kako to, da ne, poizveduje. Samo še en smrtni greh ti manjka — in usmiljenje božje bo zate končano. — Samo še en smrtni greh, ponavlja Abelard trepetajoč in tresoč se, nakar se zbudi.

Gleda, tipa okoli sebe. Da, živi še. Hvala Bogu! A v ušesih mu bije: Samo en smrtni greh še. — Ne, nikdar več. — Moj Jezus, usmiljenje! — Bog, bodi milostljiv meni grešniku! Abelard je postal drugi človek. Razumel je glas božji, razumel svoj dan in kaj mu je v mir. Blagor mu!

Kdaj bo božje usmiljenje izčrpano za naju, brat in sestra, ne veva. Morda tudi meni in tebi velja opomin: Samo še en smrtni greh, pa bo zate le še božja pravičnost. — Ah, da bi spoznali!

Greha nikdar več!

3. Deseta pobinkoštna nedelja: Prilika o farizeju in cestnarju (Lk 18, 9—14). »Dva človeka sta šla v tempelj molit, eden farizej in drugi cestnar. Farizej... je molil: Bog, zahvalim te, da nisem tak, kakor drugi ljudje... Cestnar pa je... govoril: Bog, bodi milostljiv meni grešniku.«

Kako je ocenil molitev teh dveh Gospod, nam je znano. Morda bomo v tej priliki našli odgovor na tiste tako pogoste in tako silno težke očitke: Molim, pa me Bog ne usliši. Tudi farizej je molil, a Jezus je rekel, da ni

šel opravičen na svoj dom. Hvalil je sebe, ne pa Boga. »Ne nam, Gospod, ne nam, ampak Svojemu imenu daj slavo,« — to mora biti vodilna misel vseh naših molitev.

Tudi ne smemo prezreti dejstva, da nimamo upravičenosti od Boga kaj zahtevati. Če nas usliši, je to njegova dobrotà; če nas ne usliši, nam ne stori krivice, ker nam ni dolžan kaj dati in je torej naravnost greh Bogu očitati, češ, prosim te in molim, pa je vse zastoj. Naj nas pri molitvi navdaja čut nevrednosti — »Bog bođi milostljiv meni grešniku« — pa bomo tudi mi opravičeni in uslišani. »Kdor se namreč ponižuje, bo povišan.«

4. Enajsta pobinkoštna nedelja: Jezus ozdravi gluhonemega (Mk 7, 31—37). »Takrat je Jezus odšel iz tirske krajev ter šel skozi Sidon... In pripeljejo mu gluhonemega ter ga prosijo, da bi položil roko nanj. Vzel ga je... in mu rekel: Efeta, to je: odpri se! In kar odprla so se mu ušesa in razvezala se je vez njegovega jezika in je prav govoril.«

Grškega pesnika Ezopa so nekoč vprašali, kaj je največje dobro. Odgovoril je: jezik; zakaj brez njega bi ne bilo nič dobrega na svetu. Drugič so ga vprašali, kaj je največje hudo na svetu, pa je zopet rekel: jezik; nedopovedljivo hudega je namreč že povzročil.

Res, kako velik božji dar je dar govora! Kako nesrečne se počutijo oni, ki ne morejo govoriti. Kolikšno silo ima v sebi beseda! K najplemenitejšim, pa tudi k najpodlejšim dejanjem moreš pripraviti človeka z besedo.

Da bi nam Jezus ob sodbi mogel reči: Pojdi v veselje svojega Gospoda, ker si vedno prav govoril!

P. HUGO:

Krščanska družina

Žena.

Navadno žena v zakonski loteriji ni nič bolj srečna kot mož. Še rajši se zgodi, da zadene mesto terne mačka v žaklju. Nič čudno. Pri njej ima že po naravi srce večjo besedo kot glava. Pri iskanju zakonskega druga in zakonske sreče pa navadno srce prevzame diktaturo, da glave niti k besedi ne pusti.

Vsak, ki bi našel kako senco na njenem izvoljencu, ji je nevoščljiv njene srče. Ali tega ali nobenega, odgovarja odločno in osorno celo svoji lastni materi, o kateri vsaj dotlej ni dvomila, da ji dobro hoče, če sploh kdo na svetu. Ako so njegove napake le preočite, jih zna tako lepo s plaščem ljubezni pokriti, da mora človek res verjeti, da je ljubezen iznadljiva.

Kdor je že kdaj skušal raztrgati dvoje zaljubljenih src, ki ne obetata trajne sreče, ve, da je hvaležnejše delo še tako trde glave mehčati in še tako zastarane grešnike spreobračati, kot taka srca ohlajati. Navadno se šele po Kneippovem »ledenem polivu« prepoznega razočaranja ohladi. O, koliko ženâ šele po tistem usodnem: »Hočem« spozna, da so kupile navidez lepo, a preležano judovsko blago, ki nobenega šiva ne drži.

Jaz sem se že včasih jezil nad Adamom, zakaj ni Eve, ko se je začela radovedno razgledovati po paradižu, spremljal ter ji vse razkazal, kar vsak mož svoji ženi, ko jo pripelje na dom, stori. Domneval sem, da bi v tem slučaju obadva bolj prestala božjo poskušnjo, kot sta jo. Ob

drevesu spoznanja dobrega in hudega bi se bil Adam bolj živo spomnil božje prepovedi, s tako usodnimi posledicami in tudi Evo opozoril, naj ne posluša zapeljive kače. Zdaj sem pa prišel do prepričanja, da bi tudi Adam najbrž nič ne opravil, ko je peklenska kača njegovi ženki Evi kot fant dekletu govorila na srce in jo tako pretrapila, da je bila za vse drugo, od katerekoli strani, gluha. Končno vendar ni med zakonsko ženo, ki se je kam drugam zagledala in zaljubljenim dekletom posebnega razločka.

Kaj pa, če si ti, žena, po tolikih sladkih sanjah o zakonskem raju, doživela tako razočaranje kot Eva, ko je nasedla peklenški kači in še Adama ujela na tisto jabolko? Kaj pa če si tudi ti, kot pravi šaljivi Abraham a S. Clara, prepozno spoznala, da si dobila kampilca, ki te tako pridno kampilja, kakor te je prej božal. Ali če si dobila gobo, ki nima nikoli dosti moče? Če je tako, ne misli, da ti jaz prav škodoželjno korenček stržem, češ, prav šika se ti, zakaj si bila tako neumna in nisi hotela nikogar poslušati, razen svojega slepo ljubečega srca.

Ne! Meni se smili vsak, ki ga srečam na križevem potu življenja, s težkim križem obloženega. Vsakemu bi bil rad za Simona in mu pomagal križ nositi. Ne vprašam, ali ga nosi kot Kristus, po nedolžnem, ali kot razbojnik, ki je v imenu obeh, ki sta mu na Kalvariji delala družbo, izjavil: Midva po zasluženju trpiva! Tudi tebi, razočarana žena, ki si se nepremišljeno optala s težkim zakonskim križem in bridko zdihuješ pod njim, bi ga rad olajšal, kakor pač najbolje vem in znam.

Veš kaj naredi, da te ne bo tako krvavo žulil in sklanjal k tlom? Če igra mož na tvojem križevem potu vlogo Judov, igraj ti vlogo Kristusa.

Poglej Jude! Izmed vseh rodov si je Bog samo nje izbral za svoje ljudstvo. Rad jih je imel kot nobeno dekle svojega izvoljenca. Naravnost razsipna je bila njegova ljubezen do njih. Kar obsipal jih je z dobrotami vsake vrste. Gorjé narodu, ki jim je storil kako krivico. Kazen mu je bila za petami. Sicer jih je moral včasih sam trdo prijeti, ker so se mu izneverili. Pa s koliko ljubeznijo je tudi to storil. Preden je dvignil šibo, jih je po svojih prerokih prosil, rotil, jim žugal. Šele če so bili za vse to gluhi, je udaril. A kakor mater bolj boli kot otroka, kadar ga mora natepsti, tako je tudi njega.

In hvaležnost? Poglej to izvoljeno ljudstvo, tega božjega ljubljenca pred Pilatovim dvorom. Kako maščevalno gleda proti vzvišenem prostoru, kjer stoji njegov razbičan, s trnjem kronan Kralj. Najrajši bi ga na kosce raztrgalo. Pilata je groza, se omadeževati z njegovo nedolžno krvjo, nje nič. Na nas in na naše otroke naj pride njegova kri, divje kriče, ko vidijo, da Pilat omahuje. S kakim peklenским zadoščanjem so ga sprejeli, ko jim ga je izročil, da bi bil križan. Vsa križeva pot priča, da se kar niso mogli napiti njegove krvi. Kosali so se, kdo mu bo bolj ogrenil njegove zadnje trenutke. Njegova smrt je bila zanje največje velikonočno veselje.

Če se sme malo z velikim primerjati, bi tudi ti, razočarana žena, lahko rekla: Prav tak je moj mož! Več snubcev sem imela, pa sem si njega izbrala. Vsa moja dekliška ljubezen je bila njemu posvečena. Zadnje težko prislužene dinarje bi mu bila dala, če bi mi bil samo namignil, da je v potrebi. Vedno sem mislila, kako bi mu napravila kako veselje. Za ceno nisem vprašala. Ta ali oni me je posvaril pred njim. Nisem mu hotela verjeti, še zamerila sem mu. Če nama je tu in tam prišlo kaj navzkriž, nisem imela miru, dokler nisem vpostavila prejšnjega prijaznega razmerja. Vedno sem bila sama več kriva kot on.

In povračilo te ljubezni? Kmalu po poročnem Hozana sem že morala čuti iz njegovih ust: Proč s teboj! Poberi svoje cunje in pojdi, odkoder si prišla! Vsaka druga bi bila bolj osrečila mene in dom kot ti! Nič dobrega ne najde več na meni. Nobene prijazne besede nima več zame. Naravnost mrzi me. Medtem ko jaz doma objokujem svojo zмотo in se ubijam z otroki, on drugod išče razvedrila. Gostilna je njegova cerkev in pivski bratci njegova najljubša družba. Še žalostnejše stvari čujem o njem. Prosim ga, opominjam, naj ne bo tak, a ne lepa ne grda beseda nič ne pomaga. S kletvijo in psovkami mi vrača, v pohujšanje otrok. Res, pravi zakonski križev pot, čeprav morda ne krvav, na katerem igra mož vlogo Judov, vsaj kot mi ga ti žena opisuješ.

Preden ti poverim vlogo Kristusa na tem križevem potu, bi se te drznil vprašati, če nisi morda tudi sama kaj kriva. Morebiti si pa tudi ti kot žena bistveno drugačna, kakor si bila kot izvoljenka in zaročenka. Tvoja ljubezen do njega ni več tako svetlogleda in tako požrtvovalna kot je bila nekdanj. Črna očala si si nadela, skozi katera vse pretemno vidiš. To te dela nevrotično, nataktno, ozkosrčno. Zato tudi tvoja beseda ni več tako topla kot nekdanj. Morda radi tega mrkega razpoloženja preveč zanemarjaš njega, dom in sebe, vsled česar nisi več sonce njega, doma in družine, ki bi ga vezalo nase in iz delavnice, tovarne, polja ljubko vabilo k sebi. Vsekako si moraš tudi sama nepristransko nekoliko vest izprašati. Veš, moški so bolj robavsasti, pa ravno radi tega potrebujejo nekoliko ljubeznivega ženskega elementa, kakor piše znani F. W. Foerster. Kake bodoče Neže ga jim seveda ne morejo dati.

Upam, da si boš do prihodnjic na jasnem, če nisi morda sama kriva kake postaje svojega zakonskega križevega pota. V tem slučaju boš z enega stališča še bolj upravičena do Kristusove vloge.

P. SALEZIJ:

Lepe duše, porok nesmrtnosti

Nekje sem bral, da so lepe duše porok nesmrtnosti in sicer bolj, kakor še tako učene takozvane razprave. Za ljudi, ki so že siti marsičesa in za preproste bo večkrat to veljalo. Dandanašnji imamo toliko dobrega napisanega, ljudje slišijo vsepovsod toliko lepega (seveda žal tudi slabega in tega še več), da jih šele kaka senzacionelnost dvigne iz nekake preobjedenosti.

Mislil pa, da življenjepise lepih duš ljudje še vseeno radi berejo in jih slišijo. Ravno s tistega stališča, s katerega je nekdo dejal, da so v našem času praktični in dosledni kristjani edino sv. pismo, ki ga ljudje še berejo, se menda to godi. Le tisti zgubljeni izobraženci, ki so se liki krti zarili v zemljo in jo razkopavajo, le tisti bi tudi tukaj tvorili izjemo. Izjemno stanje tudi ljubijo, ker si v svoji objestnosti domišljjujejo, da so nekaki nadljudje. Kakor da bi jih Gospod Bog kaznoval za to njihovo ošabnost, se dogaja, da zdvajajo nad bivanjem duše. Ravno v teh modernih časih, ko je ta prezirana duša ustvarila tolika čuda na vseh poljih, bodisi na tehničnem, umetniškem, znanstvenem, religioznem itd., ravno v tem času nekateri dvomijo, da sploh je in deluje. In vendar natančneje priprosto opazovanje očituje bistveno razliko med človekom in živaljo. Med obema je nepremostljiv prepad, ki ga ne morejo premostiti še tako veliki in umetno izoblikovani možgani. Človek je radi svoje razumne duše

zmožen napredka, žival pa ponavlja isto od Adama do naših dni, gnana po notranjem instinktu. Moremo jo kvečjemu zdresirati, ne je tako navaditi, da bi zavestno delovala. Tisti, ki tudi zavestno človekovo delovanje zmotno pripisujejo zgolj možganom, ki so torej dosledni materialisti, seveda ne morejo tudi lepih plemenitih duš upoštevati in jih ceniti. Toda to je usodna zabloda in zapadajo ji žal premnogi vodilni možje; zato pa nima poštenost več nobene veljave v medsebojnih odnosih. Zdi se mi, da je to vnebovpijoč greh današnje dobe, najhujši greh zoper sv. Duha, ki ne bo ostal brez kazni. Užaljeno človeštvo se bo ob svojem času, ko bo mera polna in ko bodo radi takih zablodnih načel morali posledice čutiti na svoji koži, v kolikor jih že ne čutijo, le-to užaljeno človeštvo bo radikalno pometlo s takimi lažipreroki, naj se prikazujejo še v taki znanstveni in nedostopni pozi. In to bo prav! Zakaj edino tedaj bo človeštvo zopet dobilo nazaj svoj mir in svojo zadovoljnost, ko bo neusmiljeno pometlo z vsemi lažipreroki in se oklenilo edino zveličavnih nauk sv. vere in naravne pameti. Tedaj bo zadobilo življenje tudi zopet nazaj svoj smisel in smrt ne bo več tako strašna ali celo največji nesmisel, kakor je pred nedavnim zapisal neki napredni pisatelj, eden izmed neredkih tujcev v Izraelu.

Lepe duše so nam porok nesmrtnosti. Da bi vse tisto, kar so žrtvovale, da bi krivice, ki so jih morale doprinesiti, ostale nepoplačane, ni mogoče. Človeška pamet tako sklepa. Zato so vsi narodi verovali in še verujejo, v kolikor niso pokvarjeni, v nesmrtnost duše in v posmrtno povračilo. Ta naravna vera, potrjena po nadnaravnem razodetju, je bila bodrilo močnim ljudem, da so junaško izoblikovali svoj značaj do kar največje popolnosti.

V sveti katoliški Cerkvi imamo toliko lepih duš, kanoniziranih ali nekanoniziranih svetnikov. Spoštujemo jih in imamo v kar največji časti njihove relikvije. Tudi s svetovnega stališča so vredni vsega spoštovanja, ker so imeli svoje strasti v vsej oblasti in so gospodovali nad njimi. Kdor je še količkaj nepokvarjen in naraven človek, bo take junake lepih lastnosti upšteval in se ob njihovem zgledu navduševal za podobne vzore. Zavedal se bo, da celo potrebuje takih vzvišenih vzorov, da ne omaga pod težo bremen, ki mu jih nalaga življenje.

Letos praznuje katoliški svet 400 letnico smrti ene izmed lepih, plemenitih duš, ki je obenem vzor pristne, nepokvarjene ženskosti, sv. Angele Merici. V mladosti se ni predala prijetnim in sladkim vabam sveta, ampak je celo skrbela za to, da bi ne bila povod nepotrebnim mikom in zablodam. Kolikor je mogla, je mrtvila svoje telo. Z osemnajstim letom je stopila v tretji red, da bi lažje gojila duha spokornosti in da bi smela čim večkrat pristopiti k mizi Gospodovi. Ko je izoblikovala sebe in svoj značaj po krščanskih vzorih in načelih, je zahrepenela tudi druge pridobiti za tako delo, dokler ni slednjic postala celo ustanoviteljica posebnega (sedaj najbolj razširjenega) ženskega reda, z imenom uršulinke, ki še danes uspešno deluje pri vzgoji ženske mladine.

Vsak dan v letu nam sv. Cerkev postavlja pred oči ne samo enega, ampak celo več vzvišenih vzornikov, da bi po njihovem zgledu uravnali svoje življenje, da bi sprti rastel z nami pogum za krepost in da bi se kljub neštetim oviram vztrajno trudili za svojo usovernost. Kakor so vsakodnevni svetniki naši vzorniki, tako bomo tudi mi s stanovitnim vršenjem vseh svojih dolžnosti svetilniki človeštva in poroki nesmrtnosti. Tako bodi!

Brodnik Jona

Tako bi bil Jona živel in končal svoje dni, ne da bi bil dosegel kako visoko službo v deželi onstran groba, ki ima — kot vemo — mnogo marljivih prebivalcev, če bi ne bilo nekega popotnika, ki je prišel po tej poti in za katerega je naključje hotelo, da je bil pesnik, in ki ga je poznejši vek rajši imenoval mistika.

Popotnik je bil mladenič eterične zunanosti, tak, ki bi mu nagli tok kaj lahko spodnesel noge ali pa bi se zapletel v kako vodno rastlino, ko bi bredel čez reko, zakaj o pesnikih pravi pregovor, da so raztreseni in sposobni, da na cesti kujejo rime, če dobe navdahnjenje. Vrh tega je mladi mož, podobno kot oni Jud, imel dragocen tovor, namreč pesnitev, spisano na pergament, ki ga je nosil v torbi. Gotovo mu ne bi bilo všeč, če bi v vodi spodrsnil.

Prijel je za zvonec, ki je stal na kamnu tik ob vodi, in pozvonil, nakar se je prikazal iz kočice Jona z napol izmoljeno molitvijo na ustnicah, ki se je spremenila v boder pozdrav, ko je zagledal klienta.

Kmalu ga je imel Jona na hrbtu in ga na drugi strani postavil na tla s še bodrejšim: »Bog s teboj!« zakaj pesnik mu je ugajal. Le tega se je močno dojmilo, ko je brodnik zavrnil nagrado. Čudno je bilo, da si je mogel kdo poiskati tak neprestan šport: boriti se s tokom in imeti koga na hrbtu.

Pesnik je bil živel življenje kontemplativnega redovnika v nekem samostanu (pa se mu je zdelo, da je bilo za njegovo vrsto duševnosti preveč spletanja košev). Poslušal je, ko mu je Jona pravil svojo zgodbo — kako nikoli ni mogel držati molka niti prelomljenega molka popraviti magari z najtršo pokoro. Tako je prišel do tega. Mladi mož iz samostana mu je z veseljem rekel nekaj tolažilnih besed. Govoril mu je o kozarcu hladne vode, ki jo daš zadnjemu izmed najmanjših in spomnil brodnika na besede sv. pisma. Vsakteri, ki ga je Jona nesel čez mrzlo reko, je bil tisti, ki je rekel: »To ste storili Meni.« Dobro je biti pesnik in mistik obenem, kajti te srečne misli so mu prišle na um ob pravem času.

Jona se je razveselil. Pomigal je z repom, če govorimo v pripodobli, kar moč se je dalo. Nato je pokleknil in prosil pesnika za blagoslov, ki je bil nenavaden.

Pesnik je odšel po svoji poti, zaljubljen v neko misel, ki mu je prišla v iznajdljive možgane. V tem ko je došel do cilja, se je misel izobličila v zgodbo, ki bi se dala povedati v verzih in olepšati s pesniško domišljijo. Iz nje bi lahko nastala mojstrovina.

In Jona? Jona je slej ko prej prenašal popotnike s pomlajenim zadovoljstvom. Odslej je natanko pazil na vsakega došleca in vsak je zagotovo bil deležen pomoči. Veliki in zdravi prav tako kot stari in slabotni, bogati prav tako kot reveži. Prejšnje čase je Jona kdaj pa kdaj pokukal skozi linico in se muzal, ko je gledal kakega finega gospodiča, kako si moči bleščeča oblačila, potem ko je zastonj zvonil z brodnikovim zvoncem. Zdaj je vsakdo dobil pomoč.

Ljudje so prihajali zasmehovat tega hrusta, ki je bil tako podoben živinčetu, čigar vlogo je igral, ali bolj nadomestoval, zakaj celo tisti, ki so prihajali na konjskem hrbtu, so imeli za varneje zlesti na Jono, kajti brodnik je bil lahek in pa varnih nog, in tako je bilo manj nevarnosti, da bi se oškropil, da niti ne omenjamo nevarnih vodnih rastlin, za katere je Jona dobro vedel, jahačev konj pa ne.

Jona je v teh dneh navadno zelo čudno izgledal. Za obleko je bil odvisen od velikodušnosti svojih klientov, in ko se mu je tunika začela parati na kose s hitrostjo, ki je pomenila, da bo moral začeti prebivati v košu kot kateri častitih puščavskih patrov, mu je neki bogati in dobrovoljni klient podaril reš elegantno tuniko iz rdečega žameta. Jona si jo je oblekel, smehlja se velikodušju, ki ga ni bil vajen. Takoj je bil primerneje napravljen. A vsaka stvar ima svojo senčno stran. Žamet nima nič kaj rad neprestanega močenja. To je še povečalo brodnikovo smešnost, o katerem so bili vsi edini, da je nekoliko trčen — zakaj sicer tako skrbno varuje prav tako velike in močne ljudi kot on sam, da si ne bi omočili nog — in niti ne vzame denarja za to? Otroci so se navadili prihajati k brodu in klicati brodnika, da ga zajašejo. On je vselej prišel iz svoje male molilnice in ustregel njihovi želji, dasi je vedel, da se samo igrajo.

Medtem se je pesnik trdo ukvarjal s pesmijo, ki se mu je porodila ob srečanju z brodnikom. Bila je to zgodba o velikanu, ki je, ne da bi vedel, nosil dete Kristusa na hrbtu, ko je bil za brodnika na nekem rečnem brodu.

(Konec prihodnjč.)

Sestanek redovnih voditeljev III. reda na Brezjah

Prvikrat v zgodovini slovenskega tretjega reda so se poklonili brezjanski Kraljici redovni voditelji in vizitatorji vseh treh vej prvega reda sv. Frančiška. To se je zgodilo v sredo po binkoštih sredi cvetočega Marijinega meseca. Sestanek se je pričel tako, da je imel pred milostnim oltarjem p. Hugo dr. Bren sv. mašo. V kapeli so bili zbrani vsi voditelji. Med sv. mašo je p. Hugo voditelje nagovoril z besedami tako pomenljivimi in primernimi, da naj bodo tu na prvem mestu natiskane v poročilu o sestanku. Samo to bodi omenjeno še za danes, da sta se zborovanja udeležila tudi dva provinciala in sicer kapucinski iz Celja ter zagrebški frančiškanski provincial p. Mihael Troha, ki je po rodu Slovenec in ki je bil pred tremi leti vizitator naše frančiškanske provincije. Zagrebški p. provincial je prišel pa še iz nekega drugega vzroka k Mariji Pomagaj: prišel se je zahvalit ob svoji 60 letnici življenja. Ravno na binkoštno sredo 15. maja je namreč dopolnil 60 let. Naj sprejme preč. p. provincial iskrene čestitke vseh slovenskih tretjerednikov.

Tretji red in naš nov Marijin rod

(Govor P. Hugona na sestanku redovnih voditeljev III. reda 14. maja na Brezjah)

Predragi sobratje v sv. Frančišku! Take romarske skupine kot danes naša brezjanska Mati in Kraljica še ni videla pred seboj. Dobro poznani so ji naši tretjeredniki. Posamez radi romajo k njej in tudi skupno so se ji že poklonili. Gotovo je vesela, da danes enkrat vidi zbrane pred seboj njihove voditelje. Zdi se mi celo, da nas je že dolgo želela videti, ker nam ima nekaj važnega povedati. Kaj mislite, kaj neki bi to bilo?

Glejte, predragi sobratje, naš ljubljani narod, katerega Mati in Kraljica je, ni več tisti, kot je bil recimo pred pol stoletjem, ko je položil temelj za tale njen veličastni dom. Prošlega 9. okt. je bilo namreč 50 let,

kar je bil slovesno blagoslovljen in položen njegov ogelni kamen in se je ta dom začel dvigati iz tal. Takrat je naš narod še v polni meri zaslužil svoj častni priimek Marijin narod. V celoti, s komaj kako izjemo, je še otroško ljubil to svojo najboljšo Mater in najmogočnejšo zavetnico. Sveto mu je bilo njeno sladko Ime. Naš hrib in naš dol naokoli sta odmevala od njenih opojnih pesmi. Njene cerkvice, po gorah gričih in nižavah tako gosto posejane in cvetlice po travnikih, po njej imenovane, so oznanjale njegovo ljubezen in vdanost.

Vsi veste, da danes ni več tako. Še po deželi ne, kaj šele po mestih in industrijskih krajih. Marijine cerkvice sicer še stoje, a večinoma le sladko sanjajo o nekdanjih dneh. Njene ljubke pesmi so preglasile razne druge, okrogle in mestoma celo kosmate. Marijini laski, Marijini šolnčki, Marijin plašček, Marijine solzice in še toliko Marijinega z naših pisanih travnikov se pogreza z našimi starimi, vernimi mamicami v grob. Vedno pogosteje pa se čuje med nami grozotno preklinjevanje te naše predobre Mamice. In to ne le iz kakih prostaških delavskih ali robotih vojaških ust, ampak celo iz ust mlečne šolske mladine. Ne, mi nismo več v pravem in polnem pomenu besede Marijin narod, kot smo bili nekdanj.

Kako je to žalostno. Saj to je bilo domala edina lepa poteza, po kateri smo bili širokemu svetu znani, da smo verni in posebno Marijo ljubeči. Pa kako je to tudi usodno za nas. Mar ni bila Devica mogočna in preseča Vsemogočnost, dokler smo ji bili zvesto vdani otroci, naša najmočnejša bramba pred številnimi sovražniki, ki so že sklenili svoje račune čez nas? Ali ni bila ona najzgovornejša, vedno zmagovita zagovornica naše pravične sirotinske pravde? Če nam ona odtegne svoje varstvo in zavetništvo, in tisti, ki jo preklinjajo, jo naravnost silijo k temu, na koga naj se obračamo, ko bo kdo znova podpisal našo smrtno obsodbo? Kdo ve, če je nam prav zdaj ne pišejo. Ako nam sonce svobode zaide, ko smo se komaj malo ogreli na njem, veste kdo bo kriv? Tisti, ki našo narodno Mater in Kraljico, našo mogočno varuhinjo in zavetnico preklinjajo.

Ta njej posvečen mesec maj je bil od njenih še pravih in pristnih otrok in njihovih voditeljev določen, da v svetem ogorčenju dvignemo glas proti tem našim narodnim grobokopom in jim skušamo zamašiti njihova bogokletna usta, da ne bodo vir našega skupnega prekletstva. Toda komur je kolikor toliko poznana zgodovina te grozotne kletve, ve, da bo ta hudičev bacil prav tako težko, če sploh mogoče, zamoriti v tistih, v katere se je zagrizel, kot bacil jetike, raka in drugih zagonetnih boleznih, proti katerim ne poznamo seruma.

V Italiji, domovini te strašne kletve, so svoj čas dosti radikalno nastopili proti njej. Kdor je bil zatožen, da je Marijo preklinjal, je moral za prvič plačati lepo število zlatnikov za kazen, ali pa temu primeren čas sedeti. Kdor je bil drugič tožen radi istega zločina, je moral šteti še enkrat toliko cekinov, ali še enkrat tako dolgo sedeti. Kdor je pa tretjič radi tega prišel pred sodišče, so mu z žarečim železom jezik preluknjali. Pa niti tako radikalna sredstva te satanske kletve niso zatrla. Sicer bi mi ne bili prišli do te žalostne italijanske dediščine, radi katere nas pošteni Italijani po pravici bolj zaničujejo kot pomilujejo. Drugega take zagovedne opice itak ne zaslužijo.

Ali naj potem obupamo, da bi mogli ta satanov bacil uničiti in kar tiho čakamo, kdaj bo on nas uničil? Nikakor! Le še bolj radikalno moramo nastopiti proti tej razvadi, kot so nekdanj Italijani, samo da v drugem smislu. Začeti moramo res pri korenini. Vzgojiti moramo nov

Marijin rod, po vzoru naših dedov, ki jim je bila vdanost in ljubezen do Marije vlita tako rekoč z materino hrano. Takemu rodu ne bo treba z zunanjimi, čutnimi kaznimi zabičavati svetost Marijinega Imena. Ljubeče srce mu bo narekovalo, da ga bo vedno s častjo izgovarjal, kakor izgovarja ime svoje dobre telesne matere.

Saj da Marijin rod med nami izumira, je vzrok tudi ta, ker izumirajo Marijine matere. Te pa izumirajo zato, ker smo prav njim premalo pažnje posvetili. Naša glavna skrb je bila posvečena rešitvi mladine. In vendar, če je korenina zdrava, so zdrave tudi mladike. Enega greha pri tem ne smem zamolčati, ampak ga na ves glas poudariti. In ta je, da je bil pri vzgoji naših Marijinih mater III. red preveč v kot potisnjen. Saj je vendar III. red po svojem prvotnem zvanju v prvi vrsti družinski red in kot tak specialist za vzgojo pristno krščanskih očetov in mater. On pretvarja družinske domove v samostane brez klavzure. Njegov bistven cilj, po katerem se kot red loči od raznih družb in bratovščin, je vzgajati vzore krščanske popolnosti med svetom. In prav takih vzorov nam je treba, če hočemo vzgojiti med nami nov rod Bogu iz celega srca vdan in otroško Marijo ljubeč.

Božji otrok Frančiškovega duha, je tudi ljubeč Marijin otrok, kot je bil on. Kako otroško je on ljubil Marijo, bi nam vedele povedati stene njegove najljubše cerkvice Marije Angelske, kjer je toliko dnevnih in nočnih ur premolil ter trkal na Marijino materinsko srce, naj mu kot Pribežališče grešnikov izprosi veliko milost popolnega odpustka za te njene nesrečne otroke. Ni jo prosil zastonj. Izprosil je porcijunkulski odpustek. Kako sveto mu je bilo poleg božjega tudi njeno sladko Ime, se vidi iz njegovega Testamenta, v katerem svojim sinovom zabičava, naj ne pustijo skruniti svetih Imen. Če najdejo kje na kakem nespodobnem kraju samo napisano kako sveto ime, naj tisto pisanje spoštljivo dvignejo in na dostojen kraj spravijo.

O, ko bi bili duhovni voditelji našega naroda poslušali in upoštevali bodrila in naročila zadnjih papežev, zlasti velikega Leona XIII., ki je dejal, da je njegova socialna reforma III. red, ter tega s tisto vnemo in ljubeznijo gojili, kot jim je ob vsaki priliki naročal, mi ne bi danes žalostni stali na razvalinah družinskega življenja. Ker je pa moral III. red v krogu drugih organizacij vedno igrati vlogo Revčka Andrejčka in Sirote Jerice, ni imel niti prilike pokazati svoje obnovitvene sile. Le njegova zgodovina s svojimi živimi zgledi: bl. Lukezijem in njegovo ženo Bonadono, sv. Elizabeto Turingijsko, bl. Angelo ter celo vrsto drugih svetih in svetniških žena in vdov, priča o tej njegovi moči.

Poverite mu pri krščanski obnovi družine glavno vlogo, kot vrhovni zdravniki človeške družbe papeži žele, posvetite mu toliko pozornosti, dela in žrtev, kot ste jih posvetili drugim organizacijam, o katerih tožite, da so vas razočarale, potem boste lahko govorili in sodili III. red. A prepričan sem, da boste drugače govorili in sodili o njem kot zdaj. Ne boste sejali na skalo ali poleg pota, ampak v plodno zemljo in se svoj čas veselili bogate žetve. Tretjeredniške družine ne bodo samo najlepši cvet in najzlahnejši sad vaših organizacij, ampak tudi zibelke najsolidnejšega naraščaja zanje, ki bo ogenj navdušenja za jasne vzore prinašal od domačega ognjišča.

To, predragi sobratje, nam danes naša Mati in Kraljica naroča. Pa ne toliko za nas, katerim je že itak znano, kot za one duhovne voditelje našega naroda in III. reda, ki jih ni tukaj. Vi, ki večinoma niste samo voditelji III. reda, ampak tudi vizitatorji, vsak po svojem okrožju, sprej-

mite to Marijino naročilo in je ponesite njim. Če je bodo sprejeli in na podlagi III. reda začeli zdraviti korenino naroda, družino, bo začel iz nje poganjati naš nov Marijin rod, po srcu ne samo po imenu. In to bo edini uspešni serum proti peklenskemu bacilu njenega preklinjevanja.

Bratje dragi! Če to Marijino naročilo, ki je s tem sprejemamo, tudi meso postane, bo naše današnje zborovanje pomenilo mejnik v zgodovini slovenskega III. reda, pa tudi mejnik v zgodovini našega naroda. Z njim se bo začela nova marijanska doba, z njo pa tudi doba njegove lepše in jasnejše bodočnosti. Kar se tiče nas Frančiškovih otrok, ji pač lahko zagotovimo: Mati in Kraljica naša, Tvoji smo, Tvoji hočemo biti na veke. Amen.

Dr. IVO ČESNIK:

Kulturno-zgodovinski pomen sv. Frančiška

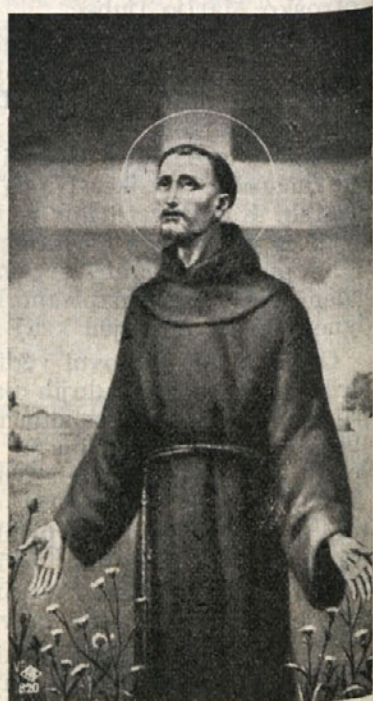
Nad 700 let je minilo, odkar se je poslovil sv. Frančišek od gore Alverne, od svoje ljube Porcijunkule in Asissija.

Kaj mu daje še danes tak sijaj? Kaj mu je zagotovilo v kulturni zgodovini človeštva tako odlično mesto, kakor ga je dosegel malokateri smrtnih zemljanov?

Trdijo, da vlada svet denar in meč. Toda kulturna zgodovina človeštva nam priča, da sta denar in meč minljiva, neminljive pa so velike ideje, ki so jih človeštvu kot sonce na nebu podnevi, ali kot zvezde v noči prižgali veliki duhovi. In take velike ideje dajejo tudi sv. Frančišku Asiškemu nesmrtni spomenik v kulturni zgodovini človeštva.

13. stoletje je bilo razrvano v političnem, gospodarskem in moralnem oziru. V srednji Evropi, tedanjem nemškem in rimskem cesarstvu, so vladali upori, na Francoskem in v Italiji so bili na dnevnem redu uboji, zlasti v Italiji so divjali boji med pristaši cesarjevimi, ki so si hoteli prilaščati oblast nad papeževimi, med tako zvanimi Gelfi in Gibelini. Borila so se med seboj mesta za nadoblast. Silno se je širila mohamedanska oblast v Aziji in Afriki.

Križarske vojske so odprle zahodnim narodom daljni vzhod. Iz vzhoda pa se niso na zapad razširjale samo dobre in hvalevredne navade, ampak mnogotere razvade. Preprostost in tiho življenje, katero je tudi Dante opisal v svoji »Nebeški komediji«, se je umaknilo razkošju in nappuhu, ki sta se poznala v obleki in požrešnosti, ki se je kazala v neizmer- nem uživanju. Začela se je na veliko trgovina s svilo in damaščansko tkano iz velblodje dlake, volna je nadomestila kožuho vino. Obleke so bile pretkane z zlatom, biseri in dragulji. Vzhod je odprl široka vrata škrlatu, žametu itd. . . . V Italiji so se odprla nova manufakturna skladišča v Pa-

lermu, Modeni in Milanu. Zavela je trgovina zlasti v velikih mestih, kakor Benetkah, Genovi, Florenci. Mesto naravnega je zavladalo denarno gospodarstvo. Nastale so banke. Ogromno bogastvo se je kopičilo po mestih v rodbinah patricijev in knežjih domovih. To bogastvo je s svojim vplivom zadelo tudi Cerkév in višjo duhovščino.

Ogromno bogastva pa je rodilo oderuštvo. Tako so zahtevali oderuhi po 30 — 60% obresti za posojila. Dolžnik je zapadel s svojo osebo upniku, ako ni pravočasno poravnal svojega dolga.

Cerkvena in papeževa avtoriteta je ginila. Nastopali so krivoverci Albigeni, Patareni in Bogomili, ki so širili zmotne nauke o Kristusu, njegovi božji naravi, o češčenju sv. podob, zasebni lastnini, zakonskem življenju itd.

Tedanji mogočnejši na prestolih, kakor nemški cesar Friderik II. in francoski kralj Filip Avgust so živeli v sijaju in razkošju in se niso hoteli ukloniti naukom Cerkve in papeževi avtoriteti. Zavrgli so celo svoje prave žene in si vzeli druge.

Nižje ljudstvo ni imelo nikake veljave ne v javnem, ne v gospodarskem življenju. Delavci in kmetje so bili nesvobodni in zaničevani. Veljavo je imelo samo meščanstvo in plemstvo, zlasti bogate knežje rodbine.

Tako je bilo stoletje, ko je nastopil sv. Frančišek in dobil z neba najprej v cerkvi sv. Damijana zapoved: »Pojdi in popravi mojo hišo« in pozneje v cerkvi Santa Maria degli angeli »Ne jemljite si ne zlata, ne srebra, ne bakra v svoje pasove, ne torbe ne dveh sukenj, ne obuvala, ne palice, zakaj delavec je vreden svoje hrane.«

To so bile besede, ki so svetnika ganile, in kakor navdahnjen je sklenil: »To je, kar želim iz celega srca.«

Kakor si je bil poprej odpovedal bogastvu svojega očeta in pričel puščavniško življenje, tako je sedaj sklenil postati apostol miru in radovoljnega uboštva.

Komaj je prišel iz cerkve, je odložil palico in plašč, oblekel dolgo, temnorjavo haljo s kapuco in si okrog pasu pripasal vrv in se sezul.

Sv. Frančišek je mislil na to, kako bi po božjem naročilu popravil hišo božjo, obnovil v cerkvi resnično krščansko življenje in pridobil tudi nevernike. Spoznal je, da je glavni vzrok vsega zla oni, ki ga opisuje sv. Janez Evangelist: »Vse je poželjenje oči, poželjenje mesa in napuh življenja.« Hlepenju po sijaju in uživanju časti je napovedal neizprosni boj, toda ne z ognjem in mečem, ampak duhovni boj. Zavračal je vsako zunanjo revolucijo. Ni bil mnenja, da je bogastvo samo na sebi zlo. Zato je započel notranjo revolucijo v dušah in srcih.

Ker se je odpovedal vsemu svetnemu premoženju, je dal zgled radovoljnega uboštva in ponižanja. Njegov zgled je vabil za seboj učence. Ustanovil je prvi red manjših bratov, drugi red za ženske, in ker se je zavedal, da večina ljudi ne more vstopiti v njegov red, ker mora vendar živeti med svetom, je ustanovil tretji red. Čez 10 let je imel okrog sebe 5.000 bratov. K njemu so prišli tudi zastopniki sveta, predstavniki bogastva in znanstva, kakor Ludovik iz Francoskega, Elizabeta iz Turingije, Aleksander iz Halesa, Anton iz Portugalijske in Bonaventura. In 30 let po njegovi smrti je štel red že 8.000 samostanov in 200.000 redovnikov.

In šel je v svet oznanjat evangelij. Bil je v Italiji, Afriki in Aziji. Med svojim potovanjem je prišel na Ogrsko, Hrvatsko, Slavonijo, Bosno in ustanovil v Bosni posebno kustodijo sv. Križa 1228. Vsled preprostosti so se frančiškani ljudstvu kmalu priljubili. Bosenska kustodija je bila

že l. 1260. razdeljena na 8 drugih kustodij, ki so nastale skupno pod bosanskim vikariatom, kateremu je bila priklopljena tudi današnja Slovenija.

Sv. Frančišek je pojmoval Gospodovo besedo o prostovoljnem ubošt-
vu še globlje. Ne samo posameznik, ampak tudi cel red ni smel imeti
lastnega premoženja. Do Frančiškovih časov je imel vsak red tudi po-
sestva. Sramotno se je zdelo redovnikom, da bi postali ubogi. A Franči-
šek se je ojunčil in ni slušal preteklosti. Nobenih pozemeljskih dohodkov
ne prejema v svojem redu in zaukazal je, da se preživljajo njegovi bratje
z delom in od miloščine vernikov.

Samostani starih redov so bili najrajši po samotnih krajih, kje sredi
doline, po soteskah ali gorah. Od tod so širili luč duhovnega življenja
po vsej okolici. Ti samostani so bili nekake duhovne trdnjave. Po mestih
pa do začetka 13. stoletja ni bilo še samostanov. Ko so se pa začela zidati
mesta, je bilo treba tudi samostanom novega duha, in Frančiškov red
je prišel v mesta in ondi izvrševal duhovno službo.

A še nekaj je bilo, kar je na ljudi tako čudovito vplivalo. Bilo je to
tisto veselje, tisti notranji mir, ki je zavladal povsod, kamor je segel
Frančiškov evangelij. Ves svet je dobil nov videz. Frančiškova nežna
ljubezen do narave, do sestic in bratov, živali in ptic, je vzbudila obču-
dovanje in njegova sončna pesem je postala človeštvu res misterij. V tej
pesmi je poklical vsa bitja nebes in zemlje, da bi povelečevala Gospoda:
Živali so ga poslušale, Frančišek in slavček sta se menjavala in pela,
druge ptice so molčale, dokler jih ni pozval, naj zapojo.

Frančiškov evangelij je z močno silo odmeval tudi v socialnem živ-
ljenju. Tako so začeli kralji, knezi in kneginje deliti od svojega bogastva
miloščino, meščani so začeli ustanavljati ubožnice in bolnišnice, nastale
so prve posojilnice, takozvani monti. Iz Frančiškovega reda so vstajali
vedno znova idealni možje in žene, ki so izvajale v svetu Frančiškovo
reformo.

Frančišek je bil po svoji kulturni misiji apostol uboštva, nepristran-
ski presojevalec prepirov med državljani. Bil je rojen posredovalec miru,
ker je zaničeval denar, ki rodi lakomnost in podkupljivost. Gojil je veliko,
vse obsegajočo Kristusovo ljubezen. Šlo mu je vedno le za kraljestvo
božje. Pripadal ni nikaki stranki, ljubil je z enako ljubeznijo svoje soro-
jake, kakor druge ljudi. Frančišek je bil preveč katoliški, da bi se vživel
samo v ozki, domači okvir. Zelo je ljubil Francijo in Francoze, ker je bila
njegova mati Francozinja. In Francijo je ljubil zato, ker se je Zveličarja
v sv. zakramentu v Franciji bolj častilo in ljubilo kot v njegovi domovini.

Kulturno zgodovinski pomen sv. Frančiška Asiškega je ogromen.
Zato ga ne slavi in časti le Cerkev, temveč mu daje po pravici tudi nepri-
stranska svetovna zgodovina hvaležno in vekotrajno priznanje.

Ker so zaenkrat ustavljene vse ladje radi vojne, bo tudi naš kitaj-
ski misijonar moral počakati s svojim potovanjem, da bo promet zopet
odprt. Zato seveda slovesna odhodnica 7. julija odpade oziroma se preloži
na poznejši čas. Zdaj imamo več časa, da vse potrebno pripravimo. Tret-
jeredne skupščine imajo priliko, da se pogovore, kako in s čim bodo
kitajskega misijonarja podprle. Naj pa gotovo nobena skupščina ne
izostane s svojim darom. Morda vas bomo šele čez 30 ali 40 let zopet
prosili za podoben namen, ker taki poklici so redki.

Sveti Francišek Solan

spoznavalec prvega reda

(13. julij)

Domovina našega apostola, za katerega se mora njegova mati zahvaliti priprošnji asiškega svetnika, je Montila v krasni španski provinciji Andaluziji. Po svojem zavetniku je dobil tudi ime Francišek. Z dvajsetim letom je postal frančiškan. Izbral pa si je najslabše stvari in se raje več pokoril in mrtvil kot premalo. Ob času kuge je nad vse potrpežljivo stregel bolnikom in jih veliko ozdravil s samim znamenjem sv. križa. Leta 1589. je s svojimi redovnimi tovariši šel na misijon med Tukumane v južni Ameriki. Gotovo je samo z božjo pomočjo obvladal težka narečja različnih indijanskih plemen. Čudovito moč mu je Bog podelil tudi nad srci ljudi. Že samo s svojo navzočnostjo je v Rioksi razorožil sinove divjine in 9000 se jih je dalo takoj krstiti. Na deroče reke je samo razprostrl svoj plašč, pa je prišel srečno čez. Nekoč je zapovedal krdelu kobilic, ki bi uničile kmalu vso žetev, naj odlete v gore in —

živalice so ga ubogale. Edino njegovo veselje so bile gosli, na katere je igral Indijancem in jih učil pobožnih pesmi in napevov. Ko je že 14 let deloval med Indijanci kot »veliki čudodelnik« in jih na tisoče pridobil za Kristusa, so ga poklicali v mestece Limo v državi Peru. Razbrzdani Španci so mestece spremenili v druge Ninive. Svetnik jim je oznanil božjo kazen. Tedaj so šli vase in začeli vsi novo življenje. — Ko je že 40 let deloval kot apostol in čudodelnik, ga je Gospod poklical k sebi. Umrl je 14. julija 1610. Papež Benedikt ga je proglasil za svetnika. Frančiškanska misijonska družba pa si ga je izvolila za svojega zavetnika.

Premišljevanje: O pobožnem petju

1. **Pobožno petje močno vpliva na čustva.** To je vedel že sv. Francišek Solan. Zato je otrokom divjine igral na svoje gosli najlepše pesmi in si tako naklonil njihova srca. Kadar je David pred Savlom igral na svojo harfo, je zbežal hudi duh od Savla, kot beremo v svetem pismu. Zato pravimo po pravici: Kjer je petje, tam so dobri ljudje. Zli ljudje namreč ne poznajo petja. — Dvigaj svojega duha s pobožnim petjem!

2. **Cerkev je vedno gojila pobožno petje.** Z njim je častila Boga in si pridobivala vernike. Že apostol narodov opominja: »V vsej modrosti

drug drugega poučujate ter opominjajte, in s psalmi, slavospevi in duhovnimi pesmimi hvaležno prepevajte Bogu v svojih srcih» (Kol 3, 16). Pobožno petje moramo tedaj resno gojiti in se zanj zanimati. Bogu prijetno opravilo je prepevati na koru v cerkvi. — Pomagaj tudi ti pri cerkvenem petju!

3. Kakšno mora biti pobožno petje? Prihajati mora iz srca, če naj služi kot molitev. »Pel bom z duhom«, pravi sveti Pavel (1 Kor 14, 15). Pobožno petje pa mora biti tudi vsem razumljivo, da spodbuja vse, ki ga slišijo. »Pel bom tudi z razumom«, pristavlja apostol. Peti moramo z dobrim namenom, ne pa iz ničemurnosti in samoljubja, in s petjem častiti Najvišjega. — Ta načela naj uravnavajo tvoje pobožno petje.

Cerkvena molitev

Molimo. Po svetem Frančišku si, o Bog, pripeljal veliko narodov Amerike v naročje svete Cerkve; obrni torej po njegovem zasluženju in priprošnji Svojo jezo od naših grehov in vlij v Svoji dobroti strah pred Tvojim svetim Imenom narodom, ki Te še ne poznajo. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

OPOZORILO. — Sveti Frančišek Solan je zavetnik frančiškanskih misijonov. Vnemi se še ti za misijone in si zagotovi njegovo naklonjenost s tem, da po svojih močeh podpiraš težavno misijonsko delo serafinskega reda. Nad 6000 patrov, bratov in klerikov deluje v serafinskih misijonih, ki jih oskrbujejo frančiškani, kapucini in minoriti. Vsi ti računajo na tvojo molitev, pa tudi na tvoje darove, da lahko izpolnijo vse svoje misijonske naloge. Pomagaj jim s tem, da daruješ za kruh svetega Antona, za ubožce v misijonih, za poganse otroke, in da podpiraš njihov misijonski tisk in misijonske družbe. Bolj natanko se lahko o tem poučiš v vsakem našem samostanu.

Vizitator naše provincije

Po treh letih smo dobili zopet generalnega vizitatorja v osebi bivšega generalnega prokuratorja preč. p. Benjamina Ryzinski. Vizitator je po rodu Poljak, torej dvakrat naš brat. Dolga leta je prepreživel v Rimu pri vrhovnem vodstvu frančiškanskega reda. Službo vizitatorja je že večkrat vršil po raznih provincijah. Slika ga kaže, ko je bil pred šestimi leti v Ameriki, kjer je vizitiral naš komisariat v Združenih državah. Poleg njega je na sliki tedanji komisar p. Bernard Ambrožič.

Vizitator je poslan vsako tretje leto v vsako provincijo, da v imenu vrhovnega predstojnika reda obišče vse samostane in izvrši osebno vizitacijo vseh redovnikov. Meseca junija se je izvršila pri nas ta vizitacija. Po vizitaciji v začetku julija

Preč. p. vizitator Benjamin Ryzinski (desno)
P. Bernard Ambrožič, srebrnomašnik.

bodo v Ljubljani volitve novega provincialnega vodstva in določitev drugih redovnih služb ter razpored vseh redovnikov v provinci. Ob vizitaciji namreč prenehajo vse redovne službe in jih je treba izpremeniti ali na novo potrditi. Ker ima vsak redovnik obljubo pokorščine, se je strogo dolžan ukloniti ukrepom svojih predstojnikov. Ob času volitev ne sme nihče prihajati v samostan, kjer se volitve vrše, da se volitve vrše brez vsakega zunanje vpliva. Posebno naj se nikoli ne mešajo v redovne zadeve zunanji, civilni ljudje! Svoje interne zadeve si morajo redovniki sami urejevati. Taka so redovna pravila.

Visokega redovnega dostojanstvenika p. vizitatorja prsrčno pozdravljamo v svoji sredi!

P. Emilijan Dovgan — zlatomašnik

Zopet zlata maša v slovenski frančiškanski provinci! To pot jo bo obhajal p. Emilijan Dovgan in sicer v Nazarjih v prelepi Savinjski dolini. Svoj zlati jubilej bo dosegel 6. julija.

P. Emilijan je bil rojen v Kamniku ob kristalni Bistrici in zato je tudi tako bister njegov razum! Pri sv. krstu na Šutni so mu dali dne 24. sept. 1867 ime Ignacij. To ime je izpremenil na Trsatu dne 29. sept. 1885 v sedanje ime Emilijan, ko je bil sprejet kot novinec v frančiškanski red. Z njim vred je bil preoblečen naš ljubljanski zlatomašnik p. Ananija Vračko. Z neslovesnimi obljubami se je zavezal Bogu in sv. Frančišku po končanem letu poskušnje, tri leta pozneje pa je napravil slovesne redovne obljube. V mašnika je bil posvečen 6. julija 1890.

Služboval je najprej malo časa v Brežicah ob Savi. Nato je prišel v Pazin, kjer je bil dolgo vrto let katehet na gimnaziji in nekaj časa tudi profesor naravoslovja. P. zlatomašnik je namreč velik ljubitelj in poznavalec narave. Za vsako rastlino ve slovensko, nemško in latinsko ime. Dijaki so ga sicer včasih skušali in ga radi izpraševali za latinska imena raznih cvetlic, pa ni prišel nikoli v zadrego: hitro je izgovoril »ignorantia piramidalis«, ali »nescio vulgaris«. Študentje so imeli vsi pripravljene svinčnike in silili v profesorja: kako, kako? On se je pa zmagovito odrezal: »V mlinu se dvakrat pove!« Še sedaj po tolikih letih rad te stvari prav zanimivo pripoveduje. Vsaki rastlini ve tudi zdravilno moč. V tem oziru je cel apotekar in prav rad strokovnjaško postreže. Tudi v živalstvu je zelo doma. Že od daleč pozna razloček med mačko in konjem.

Iz Pazina je bil prestavljen na Sv. Goro pri Gorici, odkoder je pribežal kot begunec med svetovno vojno v Nazarje v Savinjski dolini. To je bilo ravno pred 25 leti, tako da letos obhaja dvojni jubilej: srebrnega, kar deluje v Nazarjih in zlatega, kar je duhovnik.

Glavni poklic in glavno delo našega jubilanta pa so bili ljudski misijoni. Tu je bil mojster, ki ga bo težko doseči. Bil je tako silno preprost in tako jasen, poleg tega pa na poseben način originalen, da njegove pridige ni mogoče posnemati, pa tudi ne pozabiti. Včasih so se poslušalci od srca nasmejali, zopet drugič pa so jim vstajali lasje na glavi, tako jih je pretresel s svojo besedo. Kjer je imel sv. misijon, tam ga bodo imeli v spominu vse svoje žive dni. Več let je hodil tudi med naše izseljence na Vestfalsko.

V družbi je izredno zabaven in neizčrpen v svojih šegavih domislicah. Podkovan je v vseh strokah. Je velik prijatelj knjig, iz katerih si je

dobil solidno znanje. Vedno študira in bere. Kar bere, obdrži in je kot živ leksikon.

Četudi je že precej v letih — v 74. bo kmalu stopil — je vendar še močan in zdrav. To se ima zahvaliti svojemu zmernemu, solidnemu življenju. Pa tudi župnik Kneipp ima pri tem velike zasluge. Skoraj sta pobratima. Vode se ni nikdar bal, zato prav gotovo ne bo umrl za vodenico. O božiču, o veliki noči, ali o kresu skočiti v bistro Savinjo, to mu je bilo vseeno. Vleči se za par ur po Kneippovem nasvetu v blatno kopel, to mu je bil velik užitek. Trdi, da taka kopel vse potegne iz človeka. Ko ga je urednik nekoč vprašal, če mu je takrat potegnilo zobe iz čeljusti, je moral pošteno bežati. Urednik namreč. Ne vem, kako bo zdaj, kadar se snideva?!

P. Emilijan je bil velik turist. Dolga leta ni maral nobenega vozila. Iz drugih se je celo norčeval: »Hi in curribus et hi in equis, nos autem in nomine Domini.« — Ti na vozovih in ti na konjih, mi pa v imenu Gospodovem! Bog sam ve, koliko je p. Emilijan v svojem življenju prehodil peš in po frančiškansko bos! Ovinkov ni maral, ljubil je bližnjice, tako do svetnega cilja, kakor tudi do večnega. Vedel je in še ve, da je frančiškanski red bližnjica v nebesa in zato vzame redovno življenje resno in natančno prav do pičice. Zato po tej poti junaško stopa brez ozira na desno in na levo. Če je bil kdaj strog do drugih, je strogost čutil najprej sam pri sebi.

Pater zlatomašnik, Bog Vas naj ohranja še mnogo let! Oprostite onemu, ki je to o Vas napisal!

Kako se gibljejo tretjeredne skupščine

Ljubljana — Semenišče. Znano je, da je v ljubljanskem bogoslovnem semenišču že več let ustanovljena samostojna tretjeredna skupščina za bogoslovce, ki se prav povoljno razvija. V nedeljo 9. junija smo imeli leto vizitacijo. Ob tej priliki jih je bilo 25 na novo sprejetih in 30 novincev je napravilo redovne obljube. Vesoljne odveze in papeževe blagoslove nam redno daje g. spiritual. Tudi na dneve popolnih odpustkov vestno pazimo, da nam nobeden ne uide, saj je to popolnoma razumljivo za vsakega kandidata za vzvišeni duhovniški stan. Čudno bi bilo, če bi bilo kako drugače. Velike, važne in na milostih tako bogate ustanove sv. Frančiška Asiškega smo se mladi ljubljanski bogoslovci z veseljem in hvaležno oklenili.

Kamnik. Zanimivo je, koliko jih je v III. redu v tej ali oni bližnji fari, ki še spadajo v našo kamniško skupščino. V fari Kamnik jih je 143 (po šematizmu 1928 ima 4400 duš), v Mekinjah (909 duš) 40, Tunicah (552) 30, v Nevljah (760) 14, na Gozdu (700) 7, na Selah (801) 8, v Stranjah (1350) 9 itd. Vidi se, da bi jih še marsikje lahko bilo več v III. redu. Naj bi se še odzvali tisti, ki omahujejo in imajo prevelik strah pred ljudmi. Pogumni in močni ljudje gredo preko vseh ovir, da dosežejo tisto, kar je za dušo koristno. Pojdite in storite tudi vi tako!

Ptujska gora — Tretjeredni dan. Starodavna in slavna Ptujska gora je videla že veliko slovesnosti, ali take, kot je bila v nedeljo 2. junija, pa še ne. Ta dan smo priredili takozvani tretjeredni dan. Iz štirih dekani

so se zbrali tretjeredniki pri Mariji na Gori: iz ptujske, hočke, završke in slovenjebistriške. Oddaljeni so prišli že v soboto zvečer. Celo iz Ljubotmera jih je bilo nekaj. V soboto zvečer smo opravili kratko pobožnost na čast Materi božji. Zjutraj so prihajali tretjeredniki na vse zgodaj in ob 6. uri je bila prostorna cerkev že polna. Skoraj vsi so prejeli sv. zakramente. K poznemu opravilu so prihajali kar v procesijah. Najbolj so se postavil ptujski tretjeredniki: v procesiji so prišli s p. voditeljem tri ure daleč. Pri službi božji so bile zastopane vzajemno vse tri veje prvega reda sv. Frančiška: minorit ptujski gvardijan p. Mirko je opravil slovesno sv. mašo, kapucini so mu asistirali, frančiškan p. Odilo pa je imel pridigo. Istega govornika smo videli tudi zjutraj in popoldne na prižnici. Med sv. mašo so tretjeredniki vzgledno lepo prepevali. Tudi latinsko je odgovarjala vsa cerkev. — Mnogi tretjeredniki so ostali še za popoldansko pobožnost. Takrat je bil tudi slovesen sprejem novih članov. Zapisalo se jih je veliko število. Na domačo farno skupščino je vsa slovesnost kar najlepše vplivala. Sklenjeno je bilo, da bo na Ptujski gori vsako leto prvo nedeljo meseca junija tretjeredni dan po letošnjem vzorcu. Zamolčati ne smemo, da je bil na slovesnosti tudi kapucinski prov. komisar tretjega reda znani p. Ladislav Hazemali iz Ptuja.

Ljubljana. — Porcijunkula. Zopet je tu veliki Frančiškov praznik Porcijunkula. V Ljubljani kot v vseh samostanskih cerkvah ga bomo kar najslavesnejše obhajali. Za otvoritev velikih porcijunkulskih odpustkov bomo imeli procesijo z relikvijo sv. očeta Frančiška. Začetek 1. avgusta točno ob 12. uri opoldne. Procesije se udeleži Frančiškova mladina: križarji in klarice ter tretjeredniki. Po procesiji, ki se bo vršila kot navadno v cerkvi, bo blagoslov s svetinjo sv. Frančiška, nato molitev za odpustke. Zvečer ob 6.¹⁵ bo pridiga in litanije serafinskega reda. Na praznik 2. avg. ob 1/26. pridiga in sv. maša z ljudskim petjem. Ob 9. uri pontifikalna sv. maša. Tretjeredniki, zajemajte iz bogatih zakladov porcijunkulskih odpustkov zase in za uboge duše v vicah!

KOCMUR JANEZ:

S. Marija Celina od Darovanja

(Njeno življenje in blažena smrt.)

Zadnji dnevi v domači hiši.

Gospod Kastana se ni mogel ustavljati gorečim prošnjam dveh hčera, uklonil se je volji božji in Germanini želji ter dal svoje pismeno dovoljenje. rati po želji očetovi — in prišla k njemu na zadnji obisk. Oče jo je sprejel. Predno je odšla za klicem svojega srca, se je Germana še dala fotografirati posebno nežnostjo. Saj hčerka že ni bila več njegova, postala je posvečena last Gospodova. Sam je že bil, otroci so se bili razšli in sedaj mu je jemal samostan zadnjo hčer. Njegova pobožnost pa se je še povečala. Ko sta prvi dan kramljala kasno v noč in je Germana omenila, naj bi šla k počitku, ji je odvrnil: »Ne vležem se, dokler ne odmolim rožnega venca; prvikrat po smrti tvoje drage mamice bi bilo to. Ali ga hočeš moliti z mano?« »Res sva klečala dolgo,« je pripovedovala Germana kasneje, »ker je oče dodal še brez števila molitev in vzdihljajev, tako da sem že zadremala.«

Ko se je poslovila od očeta in sorodnikov, je še zadnjikrat pokleknila v cerkvi, kamor je tolikokrat pritekla še v svojih otroških letih, in zadnjič pozdravila nojalska polja, se ji je zdelo, da jo pozdravljajo rože na travnikih, potoček s svojim žuborenjem, vsa narava, in da ti pozdravi zvenijo v njenem srcu. Toda še močneje je zvenel v njej klic božji: Dvigni se, prijateljica moja, golobica moja, moja prelepa in pridi! In v odmev temu skrivnostnemu klicu se je oglašalo njeno srce: Ecce, venio — glej, prihajam.

Njen vstop v samostan je bil določen na 12. junija — na praznik presv. Srca Jezusovega, na četrto obletnico Germaninega prvega sv. obhajila. Toda v zadnjih dneh je vstala še nova ovira, ki jo je bilo premagati tem težje, ker je bila zrastle z vezmi ljubezni. Vemo, s kakšno veliko ljubeznijo je bila Germana navezana na domače. Tedaj jo je prišel obiskat brat, ki se je bil ravnokar vrnil iz vojne v Afriki. Glasno so odmevale po sobi tožbe mladega vojaka, ki se kar ni mogel ločiti od sestre; nemogoče mu je bilo razumeti, kaj jo mika v samostan. »Dragi,« mu je odvrnila na njegove pritožbe, »kakor te nisem ovirala, ko si odhajal v Afriko, tako me tudi ti ne zadržuj, ko odhajam za svojim klicem. Svobodno si izbral stan po svoji želji, svobodno sledim tudi jaz svojemu poklicu.« Tudi tem besedam se brat še ne more ukloniti, preveč ga žalosti njen odhod. Ko ne more drugače, začne prositi: »Karkoli rečeš ali poizkusiš, ti povem, da odhajam v samostan, ker je to moj poklic;« in ločila sta se strtih src. Kdor pozna bratovsko in sestrinsko ljubezen, ve, koliko je Germana trpela v tem boju. Gotovo je po tem viharju zaslišala na dnu svojega srca besede: Kdor zapusti brate in sestre, očeta in hišo in polja zavoljo mojega imena, prejme stoterno plačilo in večno življenje.

Prvi dnevi v samostanu.

Na četrto obletnico svojega prvega sv. obhajila, na praznik presv. Srca Jezusovega, dne 12. junija 1896. leta se je Germana poslovila od Nazareta, se še enkrat zahvalila predstojnicam za vse prejete dobrote in zadnjikrat objela jokajoče tovarišice. Jezus je napolnil srce svoje male služabnice s čudovitim veseljem. Vkljub žalosti in solzam, ki jih je bila prejokala ob slovesu, je stopila s smehljajem na licu skozi samostanska vrata. Prijateljice, ki so jo spremljale, so se zdrznile, v skrbeh zanjo, ko so prebrale napis nad vhodom: Tu se učiš umreti! Toda srečna Germana jih je potolažila in prosila, naj ne jokajo nad njeno usodo.

Nekaj minut za tem so se zaprla temna samostanska vrata. Prišle so ji naproti redovnice, nesoč velik leseni križ na čelu spreveda. Germana pade k nogam matere opatinje, ki jo blagoslovi in nežno dvigne; in med tatjem: Moja duša poveljuje Gospoda, jo odvedejo v sprevodu pred tabernakelj, kjer bo tako kmalu dogorela v plamenu ljubezni. — Nekaj ur kasneje prejme obleko postulantinje: belo haljo, čelno prevezo in črn pajčolan. Tako jo vidijo prvič njene tovarišice iz noviciata in jo sprejmejo s poljubom miru.

Vstopivši v samostan se je vrgla Germana ponižno v naročje mater predstojnic, ki so jo sprejele z materinsko ljubeznijo. Res se je tudi drugih sester ob pogledu na njeno dovršenost lotevalo plaho spoštovanje. Vendar vkljub vsej vzornosti, v kateri se je odlikovala že od prvih dni, se še ni razlikovala od navadne postulantke; predstojnice so sicer hvalile na skrivaj njeno dovršenost, občudovale njeno molččnost in ljubeznivo vljudnost; niso dvomile, da bo izvrševala še čudeže v boju s samo seboj; toda zaenkrat ji je bilo še vse novo na tej poti, začela se je šele ogledo-

vati po novem bojišču in se včasi začudila in osupnila, ko je videla sestre izvrševati nekatera dejanja kreposti.

Posebno ponižnost je bila zanjo čednost, ki zahteva največ truda. Ko je slišala pri branju, da se je bila neka redovnica v želji, da poniža samo sebe, imenovala lažnjivko, ni mogla tega razumeti: »Ni mogoče, da bi redovnica lagala, zakaj torej trdi, da laže? Ne razumem, kako bi se mogel kdo dolžiti tega, česar ni storil!« In ko ji voditeljica pravi: »Ugovarjate, ker še ne razumete. Prej ko bo preteklo leto, boste govorili drugače.« Germana ji odvrne: »Vsekakor se ne bom obtoževala, česar nisem storila.«

Ko je voditeljica nato razlagala, koliko vzvišenejša in popolnejša je ljubezen svetniških duš in koliko strožja merila jemljejo svetniki za svoja dejanja, navezujoč pri tem na Davidove besede: *Omnis homo mendax* — vsak človek je lažnjiv in je na koncu pristavila: »Zdi se mi, da Vas je zelo strah pred ponižanji, ali ne?« Germana ji je odkrito odvrnila: »Res je, mati, ne ljubim jih.« Voditeljica ji je odgovorila: »Povem Vam, da Vam ne dam niti enega leta odloga, da spremenite svoje mišljenje, ampak Vam obetam, da me boste, prej ko bodo pretekli trije meseci, sami kleče prišli prosit, naj Vas ponižam.« Mlada postulantka je silno osupnjena poslušala to napoved in še vsa začudena je vzkliknila: »Oh, mati, da Vas bi tega kdaj prosila, bi se morala zelo spremeniti.«

Prva velika zmaga.

Toda milost božja je v nji čudovito delovala. Velika sprememba se je izvršila v Germani po tem pogovoru; postala je zamišljena, videlo se ji je, da jo obhajajo resne misli. In že po nekaj dneh je s solzami v očeh prosila mater voditeljico, naj ne prizanaša njenemu napuhu in naj jo vedno poniža; dovoli naj ji, da se glasno pred sestrami izpove, da je lažnjivka. Na začudeno vprašanje, kako je to mogoče, je začela pripovedovati, kako so ljudje tiste dni, ko se je poslavljala od domačih, govorili o njej: »Glejte Germano, kako je pobožna, kakor majhna svetnica je.« Sedaj v samostanu pa vidi, da je polna napak. »Torej sem varala ljudi s svojim vedenjem. To želim povedati sestram; naj vedo, da sem polna napak.« Vse to je govorila tako preprosto in ponižno, da si je mati voditeljica rekla: »Moj Bog, kako ta otrok hitro napreduje v kreposti, komaj štiri dni je od tega, ko je govorila čisto drugače.«

Ta zmaga nad samo seboj je bila za Germanino duhovno življenje odločilna; izredno razsvetljenje je napolnilo njeno dušo, ki je zagledala lepoto in veličino ponižanja v novi luči. Ne le, da se ni več bala, še sama je iskala ponižanj; skoraj vsak dan je pokleknila v noviciatu, se sklonila do tal in glasno izpovedala svojo revščino, ničnost in nevrednost. Ko jo je mati voditeljica spomnila, da ni bilo treba treh mesecev, kot ji je bila napovedala, ampak da je zadostovalo nekaj tednov, da je vzljubila ponižanje, je ponižno odgovorila: »O, mati, gledala sem se v molitvi in odkrila svojo revščino; druge store vse dobro, jaz vse slabo. Pustite me, da se ponižam.« In grenko je jokala boječ se, da jo preveč cenijo in premalo ponižujejo.

Mati voditeljica je čutila, da Gospod hiti izpopolnit to dušo. »Okoristite se dobro na tem vzoru!« je govorila njenim tovarišicam, kadar Germane ni bilo blizu, »ta otrok je preveč popoln, ne bomo jo imele dolgo med seboj.« Žal, je bila ta slutnja le preveč resnična.

(Dalje prihodnjič.)

F. Z.:

Z molitvijo in žrtvami se pridobivajo duše

Skoro neverjetno je, pa je res, kako hitro nekateri podležejo predsodkom in ugovorom, ki jih slišijo proti veri in Cerkvi. Morda imaš tudi med svojimi sorodniki ali znanci koga, ki so ga vrtinci od Boga odturnega sveta odtrgali iz varnega naročja matere Cerkve; mogoče, da še ni popolnoma opustil verskega življenja, a v nevarnosti je, da postane versko brezbrizen.

Za takega se moramo zavzeti. Začeti pa moramo z molitvijo. Ne bodimo ozkosrčni in ne razodevajmo pred Bogom le svojih potreb in težav, prosimo Ga tudi za druge, zlasti za tiste, ki zanemarjajo versko življenje in svojo dušo prodajajo za minljive užitke. Saj smo vsi verniki skrivnostno telo Kristusovo, s katerim smo dolžni sodelovati. Nikakor pa ne moremo trditi, da sodelujemo s Kristusovim skrivnostnim telesom, ako ne skrbimo za bolne ude.

Sorodnika ali znanca, ki je opustil versko življenje, ne smemo prezirati; do njega bodimo prijazni, z ljubeznijo ga skušajmo privedi na pravo pot. Je to težko delo, večkrat na videz brez uspeha; morda se tak celo hudomušno smeje našemu prizadevanju, morda se mu pa včasih le oglasi želja, da bi se vrnil k Očetu. Ako bo molitev spremljala naš trud, smemo upati, da mu bo Bog vsaj ob smrtni uri dal svojo milost.

Ana Weczerka, doma iz Galicije, hčerka vojaškega zdravnika, je bila zelo razvajena in razposajena. V zavodu, kamor jo je bil poslal oče, so imele vzgojiteljice z njo veliko dela, a vse zaman. Ko so začele duhovne vaje, ni marala k pridigam. Od doma ni imela nikake verske vzgoje, saj je bil oče brezverec, mati pa se je njemu na ljubo odpovedala verskim vajam. Med pridigami je Ana pohajala po hodnikih in se po svoje zabavala. Nekega dne pa je med tem postopanjem le šla v kapelo. Božja milost je posijala v njeno dušo; iz kapele se je vrnila popolnoma prenovljena. Imela pa je dosti dela s svojo razvajeno naravo, a se je vztrajno borila z njo. Želela je stopiti h karmeličankam. Sedaj se je začela večletna borba z očetom. Ne, njegova hčerka ne bo nikoli karmeličanka! Ko je oče ležal na smrtni postelji, ga je hčerka prosila, naj se spravi z Bogom, a oče ni maral o duhovniku nič slišati. Ana pa ni odnehala; vrgla se je na kolena pred Boga in prosila za očeta; še enkrat je obnovila sklep, da

bo postala karmeličanka. Drugo jutro je bil oče spremenjen; zaprosil je za duhovnika. Še isti dan je umrl. Ana pa je postala karmeličanka in dobila ime s. Marija Leopoldina sv. nadangela Mihaela. Umrla je 1920 na Selu pri Ljubljani. Kaj premore ljubezen za rešitev ene duše!

Bog ne zahteva od nas takih žrtev, gotovo pa je njegova volja, da delamo in se žrtvujemo za njegovo kraljestvo. Prilik imamo za to dosti, le ljubezni je treba. Ljubezen vse premore!

Veliki Frančiškovi Križarji — Počitnice

Zaključili smo šolsko leto. Na zadnjem sestanku smo govorili o skupnem izletu, ki smo ga priredili 15. junija na Martulek. — Polnoštevilo smo se udeležili frančiškanske procesije s presv. Rešnjim Telesom. Udeležili smo se tudi slovesnega blagoslova lilij na praznik sv. Antona. — Zdaj se pripravljamo za taborjenje v Hotavljah, kamor odidem v ponedeljek 8. julija. Veselimo se svežega zraka in prijetnega kopanja v Poljansčici. Tudi izlete bomo delali, posebno pa se bomo vadili vsak dan v zbornem petju. O vsem tem bomo bolj natančno poročali na koncu počitnic.

Prospekt Serafinskega kolegija v Ljubljani

Serafinski kolegij ima namen vzgajati svoje gojence po versko-nravnstvenih in narodnih načelih. Poglavitni namen zavoda pa je vzgoja za frančiškanski naraščaj. Vendar pa k temu nikogar ne silimo. Vsak se popolnoma svobodno odloči pri izbiri poklica.

Zavod ima prostora za 40 gojencev, ima lastno kapelo, učilnico, dve zračni spalnici, umivalnico, prhe, dve kopalnici in igrišče. Kuhinja nudi dovolj zdrave hrane. Dijaki so pod stalnim nadzorstvom. Za domače čtivo dobe gojenci priporočene knjige pri p. prefektu.

Ker pogosti obiski motijo dijake pri učenju, želi vodstvo, da jih svojci čim redkeje obiskujejo. Za obiske je določen prosti čas od 10 do 1/2 11 ozir. od 4 do 1/2 5. Izhodov v mesto ne dovoljujemo, niti pod pretvezo nujnih instrukcij.

V kolegij na novo sprejemamo zdrave sinove vernih družin za prvi razred klasične in I. drž. realne gimnazije, ki so izvršili 4. razred ljudske šole s prav dobrim uspehom.

Mesečnina se plačuje vnaprej v devetih mesečnih obrokih. Za perilo se plačuje posebej.

Za šolske potrebščine in obleko skrbe gojenci sami ozir. njih starši. Istotako nosi stroške za slučaj zdravljenja vsak sam. Če napravi gojenec v zavodu škodo, so jo dolžni starši ali njih namestniki poravnati. (Če pa povzročitelja škode ni mogoče najti, nosijo stroške vsi gojenci skupno).

Šolske potrebščine kupujejo gojenci med letom v hišni prodajalni. V ta namen založe v začetku leta din 200.

Vsak gojenec naj ima vsaj 2 obleki, 4 srajce, 4 spodnje hlače, 4 pare nogavic, 12 žepnih robcev, 4 rjuhe (240×140 cm), 2 prevleki za blazine (90×54 cm), 4 brisalke, odejo, 2 servieti, pribor (nož, vilice, žlica), zimsko suknjo, dežnik, 2 para čevljev, 2 para copat, kopalne hlačke, krtačo za obleko in potrebščine za snaženje čevljev in umivanje, sliko za dijaško knjžico in molitvenik »Kristus kraljuj«.

Perilo in obleka naj bo zaznamovana s številko, ki jo določi vodstvo zavoda.

Prošnjo za sprejem je vložiti v mesecu juliju na vodstvo zavoda. Priložiti je treba prepis zadnjega šolskega spričevala in priporočilo od krajevnega župnika. Sprejem velja za eno leto. Ob koncu šolskega leta mora vsak gojenec obnoviti prošnjo za sprejem. Vpis v gimnazijo izvrši vodstvo samo, da bodo gojenci vpisani skupaj v enem razredu. Zato mora vsak gojenec, ki je na novo v zavod sprejet, poslati vodstvu spričevalo 4. razreda osnovne šole, krstni list in davčno potrdilo.

Ako je dijakovo vedenje v zavodu ali šoli neprimerno ali kvarljivo, se izključi takoj že med šolskim letom, ne da bi se obrok za tekoči mesec povrnil.

Kdor pa bi brez krivde zavoda istega med letom zapustil, povrne škodo, ki jo mora zavod vsled tega trpeti.

Vodstvo Serafinskega kolegija
Ljubljana, Marijin trg 4.

O. STANKO MARIJA:

Misijonska poročila s Kitajskega

V Šanghaju FMM Japonci še vedno ne dovolijo, da bi se vrnile v svojo hišo, ki so jo oni zasedli, kupiti novo hišo je pa predrago. Tako so misijonarke še vedno v gosteh pri redovnicah Presv. Srca. Redovna družina FMM se je precej skrčila, odšli sta tudi 2 študentki, da jih je ostalo le še 6. Tudi ona bi rada šla tja v notranjost, v delo in uboštvo, pa še nima upanja, da bi jo poslali.

»Pravijo«, piše m. Kalista, »da imam precej sposobnosti za študij jezikov in da bom zato zadnja končala z učenjem. Saj se ne pritožujem; kakor Bog hoče in Njegova sv. volja; rada bi samo to, da bi bil vsak trenutek samo Bogu in dušam posvečen, potem naj bo karkoli. S študijem nadaljujem; pri zadnjem izpitu sem bila druga, torej gre še precej dobro. Tako me mika, da bi Vam pisala obširno pismo s kitajskimi znaki. Kitajščina mi že prav dobro gre in morda kmalu boljše kot nemščina in slovenščina, ki jo bom morda kmalu pozabila: saj razen besed: »Dober dan, mati! Kako Vam gre, ste že jedli?« — ki so navaden kitajski pozdrav, ki sem ga naučila eno naših gojenk, katera mi hoče s tem slovenskim

pozdravom narediti največje veselje, nimam prav nobene prilike govoriti slovensko. Kdaj neki pride p. Marijan, tako težko ga že pričakujem.

Razen študija imam pa dela, da mi prostega časa prav nič ne preostaja. Še vedno sem najmlajša, zdrava in močna in za vsako delo pripravljena, zato se ne boje poklicati Kaliste, kadar je treba. Domačega dela ne manjka. Razen tega sem domača bolniška strežnica za sestre, kar mi da mnogo tekanja. Ker nas je mladih bolj malo, je treba vsak dan hiteti v bolnišnico ali pa v šolo k nadzorstvu naših gojenk-bolničark in tako mi dan hitro poteka v delu in hoji.

Mama draga, nič se ne boj zame. Glej, zdrava sem in močna in še nisem bila bolna, odkar sem na Kitajskem; nasprotno: bolj ko sem zaposlena, trdnejša sem. Bog mi je odločil najlepši poklic, ki ga še vedno tako zelo ljubim in se zanj neprestano zahvaljujem. Delo je za Boga in duše, čemu zase hraniti sile in moči? — Da, duša pač včasih začuti samoto, da je ločena od svojih ljubljenih in tedaj zahrepeni samo po trenutku počitka na zlatem, ljubečem materinem srcu, — pa to so samo trenutki slabosti in preizkušnje. Takrat se duša vrže pred evharistično Sonce, da se v luči Njegove ljubezni znova osveži in Mu znova zatrdi, da živi samo Zanj, da ljubi samo Njega in ji edini On zadostuje. Duša se umiri in podprta po milosti božji z novim pogumom hiti v boj za palmo zmage.

Za moje zunanje misijonsko delo se tudi zanimate. Obširneje Vam o tem ne bi mogla govoriti. Ko sva bili s sestro preje v nočni službi, sva bili v bolnišnici za zdravljenje raka z bolniki v neposrednem stiku in je bilo tako lepo vplivati nanje, jih poučevati in zasledovati v lepih dušah čudovite učinke milosti božje. Kako je bilo to lepo in kako še vedno po tem hrepenim! — Zdaj sem tudi v bolnišnici, toda v drugi, obširnejši, določeni za uboge kitajske begunce, pa ni več toliko časa in prilike ko prej. Saj od časa do časa še odkrijem kako lepo dušo, ki najde pot k Ljubezni in Sreči, toda zdi se mi, da v glavnem Bog noče, da bi imela mnogo tolažbe in dušne sreče v zunanjih pridobitvah in učinkovanju na duše. Toda nič zato: pokorščina določa tako in izpolnjevanje volje božje je edino uspešno misijonsko delo, čeprav zato ni zunanjih dokazov.

Tudi z našimi gojenkami imam dosti stika. Večje so že vse dobre katoličanke, do duš mlajših pogank pa razen molitve in dobrega zgleda ni mogoče priti, zato skušam vsaj s tem pripomočkom vplivati nanje. To mi ni težko, ker me imajo zelo rade in imam na ta način mnogo priložnosti, da jih posredno navajam k Bogu. Čeprav poganke, vendar razumejo in pravijo, da je moja mama srečna, ker ima dva otroka, ki sta »šen-fu«, t. j. patra, in »mu-mu«, t. j. redovnico. (M. Kalista označi v pismu oba izraza tudi s kitajskimi znaki, česar tu ne moremo). Vedno me o Vas sprašujejo in Vas po slikah že prav dobro poznajo. Včeraj so me vprašale, koga ljubim bolj: ali svojo malo sestro, »mej-mej«, ali nje, svoje otroke. To jim je ugaјalo, ko sem jim zagotovila, da me je zaradi njihovih duš Bog odtrgal od ljube mame, bratov in sestre, da jih torej bolj ljubim, kakor svojo sestro. Saj Ti, Milica, zaradi tega nisi užaljena, kajne? Rada bi Ti pokazala te otroke, ki so približno Tvoje starosti.

Kaj naj še povem? Da se že dalj časa pošteno potimo in da je bilo treba zamenjati očala z močnejšimi, ki so pa zdaj belo obrobljena. Pa za danes bodi dovolj. — (Se nadaljuje.)

Radi napetega svetovnega položaja smo morali opustiti rimsko romanje. Kadar bomo izprosili od Boga stanoviten mir, bomo romanje nanovo organizirali.

P. HUGO:

Nove svetnice in blažene.

Na vnebohod sta bili slovesno proglašeni dve novi svetnici: bl. Marija sv. Evfrazije Pelletier, ustanoviteljica sester Dobrega Pastirja in že splošno znana bl. Gemma Galgani. Prvi je določen kot godovni dan 24., drugi pa 11. april. Dne 12. maja je bila proglašena za blaženo častitljiva služabnica božja Roza Filipina Duchesne, ustanoviteljica ameriških sester božjega Srca. Teden za njo, 19. maja, je bila proglašena za blaženo čast. služabnica božja Joahima da Vedruna de Mas, ustanoviteljica španskih usmiljenih sester karmeličank. Ta je bila svoj čas omožena in imela štiri hčerke, ki so se vse z materjo vred Bogu posvetile.

Čudež na priprošnje Pija X.

Iz Hankowa na Kitajskem poročajo o nekem čudežu na priprošnje Pija X. Kitajski bogoslovec tamkajšnjega semenišča Lovrenc Fang je začel bruhati kri. Zdravniki so ugotovili, da ima že zelo razvito jetiko. Ker zdravljenje ni kazalo nikakega uspeha, so ga poslali domov. Njegovi tovariši so začeli opravljati devetdnevnic na čast Piju X. za njegovo ozdravljenje. Že drugi dan devetdnevnic je bolnik zapustil posteljo in vse bolečine v prsih so pojenjale. Konec prve devetdnevnic so ga zdravniki pregledali in ugotovili presenetljivo izboljšanje. Opogumljeni so začeli novo devetdnevnic. Konec te so zdravniki izjavili, da o kaki jetiki pri g. Fangu sploh ni več sledu.

Katoliški misijonski štab.

V raznih vnanjih misijonih deluje po najnovejši statistiki 21.212 misijonarjev duhovnikov. Od teh je 14.239 tujcev, 6.973 domačinov. Raznih misijonskih bratov in drugega moškega osebja v stalni misijonski službi je 173.483. Bratov je 10.053. Učiteljev in drugih pa 163.430. Potem je še raznih redovnih sester 55.349. Vsega misijonskega osebja skupaj je tedaj 250.044. Lepa armada sicer, a še zdaleka premajhna, da bi mogla zastaviti vsa misijonska polja. Zato prosimo Gospoda žetve, naj pošlje delavcev na svojo žetev!

Velik dan ameriških Slovencev.

Štirinajsti julij bo v zgodovini ameriških Slovencev z velikimi črkami zapisan. Ta dan je določen za blagoslov novega zidanega doma Marije Pomagaj in samostana ob njem na tamkajšnjih Brezjah. Kljub še vedno slabim časom je na poziv: Ali zdaj ali nikoli, ves še veren narod odpril srca in roke in odgovoril: Zdaj, za vsako ceno! In prej kot v enem letu je bila vsa stavba, ki je stala daleč preko 100.000 dolarjev, ne samo pod streho, ampak tudi že zasedena. Marija Pomagaj že kraljuje v novem domu in novem oltarju, njeni varuhi, sinovi sv. Frančiška slovenske krvi, pa v novem samostanu ob njem. Gotovo bo ta dan ondi ljudstva kot ga od katoliškega shoda sem še ni bilo in morda nikdar več ne bo, vsaj pristno slovenskega ne. Čestitamo

ameriški Sloveniji, da je postavila ta lepi spomenik svoji vernosti, ki bo enkrat tudi njen najlepši skupni nagrobnik. Naj bo ta slednja njegova vloga še daleč, daleč!

V pregnanstvo.

Poljska vlada v pregnanstvu poroča, da je bilo okrog 200.000 Poljakov, mož, žena in otrok deportiranih z domače grude nekam v notranjo Rusijo, ali Sibirijo. Nihče prav za prav ne ve, kam. Poljaki so te križevce poti že vajeni, čeprav ne ravno ta rod. Kadar jih je pravoslavna Rusija zaslužila, pa je bilo to pod carji ali zdaj pod boljševeki, vedno so morali v trumah romati v Sibirijo. Kakor so radi tega pomilovanja vredni, bo na drugi strani le res, da jih je prav ta mučniška usoda versko tako poglobila in pojeklenila.

Skrivnostna so pota božja.

Glasilu maryknollske misijonske družbe poroča o neki idealni poganški deklici na Kitajskem z imenom Juan. Izhajajoča iz stare izobražene družine je s 16. letom naredila obljubo vednega devišstva in živela samo molitvi in premišljevanju. Z 22. letom je stopila v samostan budistovskih redovnic. Tam je živela 20 let, vsa pogreznjena v duhovnost. Ko je slišala, da je neka njena sorodnica odpadla od budizma in postala katoličanka, jo je to tako užalostilo, da je sklenila zapustiti samostan in toliko časa iskati zgubljeno ovco, dokler je ne najde in privede nazaj v budistovski hlev. A kaj se je zgodilo? Katoliška sorodnica je njo spreobrnila, da je še ona postala katoličanka in bila krščena na ime Marija.

Bivši policaj novomašnik.

Dne 30. jun. bo v njujorški stolnici pel novo mašo bivši mestni policaj Daniel M. Gleason. Sedem let je bil v tamkajšnji mestni policijski službi in član policijskega odseka Društva Najsvetejšega Imena, ki ima za vsako veliko noč v tamkajšnji stolnici skupno velikonočno sv. obhajilo. Vseh skupaj je okrog 5000. Ko

je Mr. Gleason začutil v srcu zapoznel poklic v duhovski stan, je šel najprej na notredamsko vseučilišče, kjer je dovršil takozvane klasične študije. Bogoslovje je študiral na katoliškem vseučilišču v Washingtonu, kjer je bil 24. jun. posvečen. Njegovi bivši stanovski tovariši policaji mu bodo poklonili mašni kelih.

Dramatičen beg.

Med begunci s finskega ozemlja, ki so ga morali odstopiti Rusiji, je bilo tudi okrog 250 grških menihov. Svoj samostan so imeli na otočju Ladoškega jezera. Ko so začele leteti bombe in granate na otok, so se uvrstili v procesijo in pojoč redovne molitve preko zamrzlega jezera romali v varnejše zavetje provincije Vaza. Odtod so zaprosili svoje redovne sobrate v Estoniji, da bi jih sprejeli medse, na kar so ti bratovsko pristali. So vedeli, da bi jim pod boljševeki ne bilo obstanka.

P. Bernard Ambrožič — srebrnomašnik.

Tam nekje v daljni Kanadi bo 22. jul. obhajal svojo srebrno mašo tamkajšnji izseljenski misijonar p. Bernard Ambrožič. Ne verjamem, da bi jo še kdo drugi z njim obhajal, ker on take obletnice zase drži, kake druge pošte pa tudi nima okrog sebe, da bi jo na kak zvon obesila. Možno, da celo zelo verjetno je, da se bo udeležil blagoslova novega samostana in cerkve v Lemontu 14. jul. in potem tam obhajal svojo srebrno mašo. V tem slučaju bo pa še slovesnejša. Smo mu letos, ko se je mudil med nami prigovarjali, naj tu ostane. V tem slučaju bi bil najbrž na Dobrovi pel srebrno mašo kot je novo med vojno. A se je že preveč navadil romanja po svetu. Za njim bo morala enkrat še smrt tiralnico izdati, če ga bo hotela dobiti v svoje koščene roke. Kjer koli se že točasno nahaja, naj vsaj po vojni izve, da nismo pozabili na ta njegov jubilej. Bog ga živi, najprej do zlate maše, potem se bo dalo pa gotovo še kaj »zglihati«.

P a x
et bonum!

Mir in
vse dobro!

P. ANGELIK:

Prihaja čas, ko bo marsikateri, ki se še ni vpisal v Podporni odsek III. reda, prišel v leta starosti in onemoglosti. Ako ne bo imel tedaj dovolj prihrankov, da bi lahko od njih živel brez skrbi do smrti, ali ne bo imel dovolj velike pokojnine in ne bo našel sorodnikov, ki bi ga ljubeznivo sprejeli na stara leta, tedaj bo nastopila zanj beda in prosjačenje. Zelo nerodno mu bo tedaj odgovarjati na vprašanja: »Zakaj se pa nisi vpisal pravočasno v Podporni odsek III. reda? Sedaj bi bil lahko preskrbljen!«

Glavni pogoji za vpis v ta odsek so sledeči:

Kdor se hoče vpisati:

1. Mora biti ud III. reda in se zavezati, da vanj stopi tekom dveh let;
2. se mora preživljati z lastnim delom in ne sme biti odvisen od dobrote bližnjega;
3. ne sme biti star 40 let;
4. mora biti naročen na »Cvetje« ali se nanj naročiti.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na »Pax et bonum«, »Podporni odsek III. reda«, v Ljubljani, Franciškanska pasaža. Osebno pa lahko tudi na »Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani.«

Poročilo o predavanju o Podpornem odseku III. reda sv. Franciška.

Kakor običajno vsako leto, se je vršilo tudi letos predavanje o Podpornem odseku, njegovih namenih in njegovem stanju. Na seji odbora Podpornega odseka III. reda dne 3. aprila 1940 je bilo sklenjeno, da se bo vršilo običajno predavanje o Podpornem odseku v dvorani Franciškovskega doma v šiški, in da naj odbor naprosi dr. p. Angelika Tominec, da prevzame to predavanje. Točno ob napovedani uri ob pol 6 zvečer je predavatelj nastopil, da navzočim članom in prijateljem Podpornega odseka na kratko razloži pomen in stanje tega odseka. Vsled oddaljenosti od Ljubljane in ker se predavanje ni vršilo na dan shoda tretjega reda (iz tehničnih razlogov je bilo to nemogoče), je število poslušalcev bilo precej manjše kakor druga leta. Vsled tega je odbor Podpornega odseka sklenil, da se predavanje vsaj v kratkih potezah priobči v običajnem predalu Podpornega odseka.

Namen vsakoletnega predavanja.

Namen vsakoletnega predavanja o Podpornem odseku je dvojen. Prvi namen je ta, da se pouči tiste, kateri niso utegnili brati Cvetja zadnjih

deset let in tako niso mogli zasledovati delovanje Podpornega odseka. Drugi namen je pa ta, da se tistim, ki so vpisani v Podporni odsek dá vpogled v stanje Podpornega odseka.

Čemu Podporni odsek?

Saj imamo dovolj drugih sličnih ustanov, ki skrbе za ljudi v njihovi starosti in onemoglosti. Resnica je, da se je v zadnjih letih zavarovanje za starost in onemoglost precej razširilo za razne sloje prebivalstva. Toda zdaleka še ni doseglo vseh in zlasti ne tistih, ki so med najbednejšimi in tudi ne dosega svojega namena v taki meri, da bi deloven človek, ki je po dolgoletnem trudu izgubil svojo delavsko moč, mogel brez skrbi gledati v bodočnost. Namen Podpornega odseka je v kratkem ta, da skrbi v letih starosti in onemoglosti za one ljudi, ki nimajo dovolj lastnega premoženja, da bi lahko brez skrbi od njega živeli in za tiste, ki nimajo nobene ali pa ne dovolj velike pokojnine ter imajo na ta način možnost, da si potom pristopa v Podporni odsek pridobijo sredstvo, da morejo tudi v letih starosti in onemoglosti živeti človeka dostojno življenje.

Zakaj je potreben vstop v III. red?

Prvič zato, ker je to frančiškanska ustanova in ima svoj temelj prav v III. redu. Drugič pa zato, ker se na ta način morejo občutno zmanjšati stroški uprave. Člani III. reda so že po svoji duhovni vzgoji toliko zanesljivi, da upravi ni treba vzdrževati dragih kontrolnih komisij itd. Jasno je namreč, čim dražja je uprava, toliko več bi morali posamezni člani Podpornega odseka prispevati za njeno vzdrževanje.

Zakaj se mora vsak član vzdrževati z lastnim delom?

To je določeno edino le zaradi tega, da morebitnim članom prihranimo nepotrebne stroške. Navsezadnje bi bilo možno sprejeti tudi člana III. reda, ki se ne more preživljati z lastnim delom in bi za njega plačal kak dobrotnik vse tiste prispevke, ki so potrebni, da kdo izpolni pogoje Podpornega odseka. Toda zgodilo bi se lahko, da bi kakemu takemu članu dobrotnik umrl in tedaj bi zapadla dotičnemu članu večja ali manjša vsota denarja, ker bi ne mogel več dalje plačevati, in to bi bila zanj le škoda ne pa korist.

Zakaj ne sprejemate članov z nad 40 leti starosti?

Prvo leto, ko je bil Podporni odsek ustanovljen, nismo določili nobene starosti, da smo dali s tem priliko starejšim članom, da se lahko vpišejo v Podporni odsek in nam nihče ne bi mogel očitati, da se brigamo samo za mlajše člane III. reda, za stare in osivele ude III. reda se pa nihče nič ne briga. Pozneje smo postopoma iz istega vzroka vsakih par let omejevali starost, dokler nismo prišli do končne starosti 40 let, pri kateri smo zaenkrat obstali. Vsi, tudi starejši člani, so imeli priliko, da se pravočasno vpišejo v Podporni odsek III. reda. Ako se niso, je to popolnoma njihova lastna krivda. Ako pa kdo do svojega 40 leta še ni prišel do spoznanja, da bo prej ali slej tudi zanj nastopila doba starosti in onemoglosti, temu pač ni mogoče pomagati.

(Dalje prihodnjič.)

In naj molijo za mrtve . . .

(Sv. Frančišek As.)

† **Ana Rop.** — **Bočna.** Kar so bile diakonise za prve verske krščanske občine, to je bila za župnijo Bočna pri Gornjem Gradu pokojna Rop Ana, ali kakor smo ji rekli »Hribrska Ančka«. Odkar je bila ustanovljena naša župnija — 33 let je v farni cerkvi naprej molila in vsa leta je skrbela za krašenje cerkve, katere velika dobrotnica je bila. V tretjem redu je bila 46 let in pri sv. Frančišku se je napila ljubezni do lepote hiše božje. Bila je tudi jeruzalemska romarica. Po večno plačilo je šla na praznik presv. Rešnjega Telesa. Prepričani smo, da ji je sv. oče Frančišek prinesel naproti bogato krono življenja.

† **Puncer Neža.** — **Braslovče.** V noči 24. jan. je postala žrtev zločinskega umora naša vneta sestra tretjega reda sv. Frančiška Neža Puncer. Kar nismo mogli verjeti, da je resnica in da se je zločinski morilec spravil na staro ženo, ki ni nikoli nikomur nič hudega naredila. Saj je imela vedno odprto roko za siromaka in tudi zločinca bi bila obdarovala, če bi bil prosil za pomoč.

Pokojna je bila skoraj dnevno pri sv. maši in pri sv. obhajilu. Posebno veliko spoštovanje je imela do duhovnikov. V hiši je bil vedno praznik, kadar je prišel kak duhovnik na obisk. S kolikim veseljem in hrepenenjem je pričakovala dneva, da bi dobila duhovnika v svoji družini. Njen nečak Franc Puncer je namreč v mariborskem bogoslovju in bo drugo leto pel svojo novo mašo. Vesele braslovške primicije nisi dočakala, ali prejela si nebeško krono za svoje lepo, čisto življenje, ki si v njem iskala samo Boga in si ga tudi našla. Mirno počivaj na božjem Srcu!

† **Šmon Frančiška.** — **Podgorje pri Slovenjgradcu.** Pri nas se je oglasila bela žena s smrtno koso. Pokosila je cvetko iz Frančiškovega vrta vneta tretjerednica Frančiško Šmon. Ko je bila pri nas kanonično ustanovljena skupščina tretjega reda l. 1927., takrat je skupno s svojo materjo pristopila. Pokojna Francka je bila velika trpinka. Vsa mlada leta je služila, da je preživljala sebe in ostarelo mater. Ko je mati tako oslabela, da je potrebovala stalno neglo, je morala hčerka biti vedno pri njej in od takrat ste bile obe navezani na dobrote usmiljenih ljudi. Nazadnje je sama obolela na sklepnem revmatizmu in prestajati je morala silne bolečine. Toda v trpljenju je prosila Boga: »Tukaj reži, tukaj žgi, ali v večnosti mi prizanesi!« Po hudih bolečinah je izročila Bogu svojo očiščeno dušo. Za tretjerednike je mnogo molila, tudi nje se tretjeredniki spominjamo v svojih molitvah!

ZAHVALE:

Presvetemu Srcu Jezusovemu, preblaženi Devici in Materi Mariji, njenemu ženinu sv. Jožefu, sv. Vincenciju in sv. Ludoviku prisrčna hvala in čast za vrnjeno zdravje, hvaležna **Hafner F.**

G. T. se zahvaljuje Mariji Pomočnici, sv. Antonu in sv. Mali Tereziji za ugodno rešitev v sodnijski zadevi.

Sablatnik Marija se zahvaljuje božjemu služabniku Frideriku Baragi za zdravje.

DAROVI

Za tiskarno: 100 din: Dr. Lavrenčič Matija; **70 din:** župni urad Sv. Rupert v Slov. goricah; **60 din:** Müller Marija; **55 din:** Stari trg pri Slovenjgradcu; **50 din:** Vodeb Katarina; **45 din:** preč. g. Tomé Alojzij, župnik; **35 din:** Skupščina III. reda, Ziri; **30 din:** Šander Marija; **20 din:** Caf Marija; **13 din:** Neimenovani, Maribor; **po 10 din:** Semič Amalija, Neimenovana, Ljubljana, Cernigoj Antonija, Janežič Franja, Logar Franciška, Šega Matevž, štifter Mar., Terglec Mar., Verhunc Iv.; **po 5 din:** Jaklič Ivan, Kregar Minka, Kušljan Terezija, Modic Marija, Naglič Peter, Poličar Antonija, Ribarič Marija, Špenko Ana; **po 2 din:** Struna Fani, Založnik Franciška.

Za franciškanske misijone: 200 din: Bartol Ana za odkup in krst zamorčka na ime Francišek; **po 100 din:** Uranič Helena za krst zamorčka na ime Francišek, Neimenovana (po p. Benvenuto), Z. M., Mala Slevica pri Vel. Laščah, za krst zamorčka na ime Jožef; **50 din:** Cerar Katarina; **po 10 din:** Primšar Marija, Neimenovana.

Za kitajskega misijonarja: 1000 din: Terbovc Marija, Laško; **500 din:** Terbovc Franc, Laško; **250 din:** Več neimenovanih iz Kamnika; **200 din:** Skupščina III. reda, Škofja Loka; **po 150 din:** Skupščina III. reda, Laško, župni urad Sv. Jurij ob Taboru; **po 100 din:** Neimenovana (po p. Marijanu), Neimenovana, Železniki, Rebov Martin, Celje, Centrih Franciška, Lj., preč. g. Marzidovšek Jakob, Sv. Jurij ob juž. žel., Milnar Anica, Celje, preč. g. Premrl Stanko, kanonik, Lj., ga. Žebot Marija, Maribor, župni urad, Sv. Lenart (Zabukovje) Sevnica ob Savi; **60 din:** C. C. Lj.; **po 50 din:** Neimenovana (po p. Marijanu), Neimenovana (po p. Stankotu), Carman Marija, dr. Debevc N., Fojkar Ivana, Janežič Franja, dve neimenovani (po fr. vratarju), Cvetko Marija, dr. Cesnik Ivo, Cop Marija, Divjak Apolonija, dr. Glančnik Josip, preč. g. Hiersche Franc, župnik, Janežič Franja, Šraj Marija, Šulc Ivana, Zihel Ivana; **40 din:** Petrin Ana; **35 din:** Hrastar Antonija; **po 30 din:** Mele Marija, preč. g. Vidmar Franc, župnik; **po 20 din:** Fojkar Marija, Koderman Ivanka, Miklavčič Amalija, Povšič Antonija, Robar Marija, veleč. g. Schweiger N., kaplan; **po 15 din:** Banovinska kmetijska šola, Mala Loka, čč. šolske sestre, Magdalensko predmestje, Maribor; **14 din:** Vrisk Helena; **12 din:** Krek Franca; **po 10 din:** Krušič Marija, Blažič Jera, Colnarič Janez, Debevc Janez, Erzlin Leopold, Grohar Alojzija, Jenko Mary, Krebs Marija, Zakrajšek M.; **9.50 din:** Peterlin M.; **6 din:** Peršuh Ivana; **2 din:** Neimenovana.

Za armado sv. Križa: 125 din: Kukovica Terezija, D. M. v Polju; **10 din:** Neimen.

Za kruh sv. Antona: 200 din: Neimenovani; **10 din:** Neimenovani, **5 din:** Neimen.

Za večno luč: 30 din: Neimenovana; **po 20 din:** tri neimenovane, Drobež Kristina, Rutar Fran., Skerlep Albina, Zupančič Ana; **po 10 din:** Neim. (po p. Angeliku), Klep Ana, 8 neimenovanih, Češnovar Angela, Fajdiša Elizabeta, Fetiš Marija, Hubad Iv., Kovač Franciška, Kreže Margareta, Pirc S., Skulj Ana, Tomažin Franciška, Zakotnik N.; **8 din:** Čibej Katarina; **6 din:** Simončič Katarina; **5 din:** Gale Elizabeta.

Za III. red: 5 din: Sablatnik Marija.

Za Serafinski kolegij: 45 din: Cerar Katarina, Domžale.

Novi naročniki: Flajnik Katarina, Hace Terezija, Hostnik Rozalija, Jakše Pavla, preč. g. Komljanec Anton, župnik, Kovačič Terezija, Lambizar Franjo, Mulej Jože, Sežon Marija, Šega Matevž, preč. g. Tomé Alojzij, župnik, Žnidaršič Marija, župni urad, Borovnica: 4 izv.

ANTON SFILIGOJ

LJUBLJANA

Frančiškanska ulica, poleg frančiškanske cerkve

ima vedno na zalogi:

Devocijonalije:

Križe (razpela) lesene in kovinaste s podstavkom ali take, da se pritrdijo na steno. Poleg tega nudim primerne svečnike. — Kipe v višini od 20 cm do 150 in 200 cm. — Svetinjice iz aluminija in posrebrene (alpaka-srebro). — Rožne vence domačega izdelka. — P o d o b i c e, od din 8.— naprej, in druge nabožne predmete za darila.

Molitvenike, slike, pisarniške
potrebščine:

Šolske zvezke, peresa, vse uradne listine, kuverte, črnila, risalno orodje, tuše, risarske glavne papirje, blagajniške in druge trgovske knjige, nalivna peresa, tintnike, pisalne garniture, pisemski papir itd.